

SAMSTÆÐUÁRSREIKNINGUR RARIK ohf. 2022

Efnisyfirlit

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	3	Eiginfjárfirlit	12
Áritun ríkisendurskoðanda	5	Sjóðstreymisyfirlit	13
Áritun óháðs endurskoðanda	6	Skýringar	14
Rekstrarreikningur	9	Viðauki: Yfirlýsing um stjórnarhætti	39
Yfirlit um heildarafkomu	10	Viðauki: Ófjárhagslegar upplýsingar	42
Efnahagsreikningur	11		

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Rarik ohf. var stofnað 1. ágúst 2006 og tók yfir rekstur og eignir Rafmagnsveitna ríkisins. Meginstarfsemi Rarik, móðurfélagsins, er rekstur dreifiveitu sem starfar skv. lögum nr. 65 frá 2003 og nær dreifiveitusvæðið til meginhluta landsins utan höfuðborgarsvæðisins, Vestfjarða og Reykjaness. Auk þess rekur Rarik fimm hitaveitur, jarðvarmaveitur í Búðardal, Blönduósi, Skagaströnd, Siglufirði og á Höfn í Hornafirði og Nesjum og fjarvarmaveitu á Seyðisfirði. Framleiðsla og sala rafmagns er í höndum dótturfélagsins Orkusölnunnar ehf. Rarik Orkuþróun ehf. hafði umsjón með erlendu verkefni sem var selt til samstarfsaðila á árinu og Ljós- og gagnaleiðari ehf. hefur umsjón með ljósleiðurum sem lagðir hafa verið með jarðstrengjum. Dótturfélögin eru alfarið í eigu Rarik ohf.

Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðureikning Rarik ohf. og dótturfélaga. Samkvæmt rekstrarreikningi námu tekjur samstæðunnar 18.027 milljónum króna, rekstrargjöld 15.305 milljónum króna og rekstrarhagnaður fyrir fjármagnsliði nam 2.722 milljónum króna. Fjármagnsgjöld nettó námu 2.582 milljónum króna. Áhrif hlutdeildarfélagssins Landsnets hf. að meðtöldum áhrifum sölu þess voru jákvæð um 2.339 milljónir króna. Hagnaður ársins 2022 að teknu tilliti til tekjuskatts nam 2.459 milljónum króna. Þýðingarmunur hlutdeildarfélagss, sem færður er meðal annarra tekna og gjalda færðra á eigið fé, var neikvæður um 381 milljón króna. Áhrif af endurmati virkjana og breyting á mati hjá hlutdeildarfélagi voru samtals 365 milljónir króna og nam því heildarhagnaður ársins 2.443 milljónum króna samkvæmt yfirliti um heildarafkomu ársins 2022. Ársverk voru 232 á árinu samanborið við 227 árið 2021, sjá nánari upplýsingar í skýringu 8.

Eignir samkvæmt efnahagsreikningi námu 88.914 milljónum króna í árslok. Eigið fé samstæðunnar nam 55.785 milljónum króna eða 63% af heildareignum. Stjórn félagsins leggur til að greiddur verði arður til hluthafa á árinu 2023 að fjárhæð 310 milljónum króna. Að öðru leyti er vísað til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar og breytingar á eigin fé. Hlutfé félagsins nam 5.000 milljónum króna og er það allt í eigu ríkissjóðs og breyttist fjöldi hluthafa ekki á árinu.

Þann 30. desember 2022 var gengið frá samkomulagi við Ríkissjóð Íslands um sölu á eignarhlut Rarik í Landsneti hf. Kaupverðið nam 105,9 milljónum USD eða 15.184 milljónum króna. Kaupverðið var greitt með tveimur skuldabréfum til 5 ára annars vegar með 9.111 milljón króna skuldabréfi í íslenskum krónum og hins vegar 42,4 milljóna USD skuldabréfi. Bæði skuldabréfin eru með jöfnum afborgunum. Áhrif sölnunnar færð í rekstrarreikning voru jákvæð um 1.358 milljónir króna.

Tekjur samstæðunnar hækkuðu frá fyrra ári vegna hækkunar tekna af dreifingu og raforkusölu en tekjur af tengigjöldum voru lægri en árið áður. Kaup á raforku jukust talsvert milli ára vegna viðgerða á Lagarfossvirkjun sem farið var í á árinu. Rekstur dreifikerfisins gekk vel og var án verulegra bilana á árinu, fjárfestingarverkefni gengu einnig vel og voru í samræmi við áætlun þrátt fyrir að afhending sumra vörflokka hafi dregist. Á árinu náðist sá áfangi að um 74% af dreifikerfi Rarik eru nú jarðstrengir.

Vísað er til skýringar nr. 28 vegna áhættustýringar samstæðunnar.

Stjórnarhættir

Stjórn Rarik ohf. leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið stjórnar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra. Starfsreglur stjórnar voru endurskoðaðar í september 2022. Nánari grein er gerð fyrir stjórnarháttum í sérstakri yfirlýsingu um stjórnarhætti sem fylgir ársreikningnum.

Í stjórn félagsins sitja þrjár konur og tveir karlar. Stjórn Rarik ohf. uppfyllir því skilyrði 63. gr. laga um hlutfélög um hlutföll kynja í stjórn.

Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra, frh.:

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Í ársreikningalögum er krafa um að í yfirliti með skýrslu stjórnar tiltekinna félaga skuli fylgja upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál. Jafnframt skal gera grein fyrir stefnu félagsins í mannréttindamálum og hvernig félagið spornar við spillingar- og mútumálum. Þá skal yfirlitið hafa að geyma stutta lýsingu á viðskiptalíkani félagsins, ófjárhagslega lykilmælikvarða og fleira. Hafi félagið ekki stefnu í tengslum við eitt eða fleiri mál samkvæmt lagagreininni skal gera skýra og rökstudda grein fyrir því í yfirlitinu. Félagið telst eining tengd almannahagsmunum og fellur undir fyrrnefndar kröfur um upplýsingagjöf sem koma til vegna innleiðingar á tilskipun Evrópusambandsins. Félagið birtir því með ársreikningi þessum sérstakan viðauka: Ófjárhagslegar upplýsingar.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2022 og rekstrarafkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2022.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar gefi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri félagsins, stöðu þess og lýsi helstu áhættu og óvissupáttum sem félagið býr við.

Stjórn og forstjóri Rarik ohf. hafa í dag yfirlýst samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2022 og staðfesta hann með undirritun sinni og leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 17. mars 2023.
Í stjórn Rarik ohf.

Birkir Jón Jónsson
formaður

Arndís Soffía Sigurðardóttir

Álfheiður Eymarsdóttir

Thomas Möller

Valgerður Gunnarsdóttir

Magnús Þór Ásmundsson
forstjóri

Áritun ríkisendurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Rarik ohf.

Forsendur, hlutverk og ábyrgð ríkisendurskoðanda

Ríkisendurskoðandi starfar á grundvelli laga nr. 46/2016, um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga, og siðareglur alþjóðasamtaka ríkisendurskoðana. Hlutverk ríkisendurskoðanda er að tryggja að fram fari endurskoðun og eftirlit í samræmi við 4. gr. laganna.

Ríkisendurskoðandi ber húsbóndaábyrgð á störfum þeirra endurskoðenda sem starfa hjá Ríkisendurskoðun og framkvæma endurskoðun á grundvelli laga um endurskoðendur og endurskoðun, lögum um ársreikninga og þeim almennu reglum sem þeir hlíta samkvæmt alþjóðlegum endurskoðunarstöðlum.

Endurskoðunin var framkvæmd í samræmi við lög nr. 46/2016 um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga og lög nr. 94/2019 um endurskoðendur og endurskoðun.

Ríkisendurskoðun, 17. mars 2023

Guðmundur B. Helgason
ríkisendurskoðandi

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og hluthafa Rarik ohf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Rarik ohf. fyrir árið 2022. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu, efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn sýni glögga mynd af fjárhagsstöðu Rarik ohf. 31. desember 2022, afkomu félagsins og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér á eftir. Við erum óháð Rarik ohf. og höfum starfað í samræmi við lög nr. 94/2019 um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglur endurskoðenda. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á ársreikningnum.

Megináherslur við endurskoðunina

Megináherslur við endurskoðunina eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu fyrir endurskoðun okkar á samstæðuársreikningi félagsins árið 2022. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á samstæðuársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Virðismat virkjana og veitukerfa

Virkjanir og veitukerfi eru verðmætustu eignir samstæðunnar og virðismat þeirra er háð mati stjórnenda og því teljum við það vera megináherslu við endurskoðun okkar.

Virkjanir og veitukerfi samstæðunnar eru færð samkvæmt endurmatsaðferð og nam bókfært verð þeirra í árslok 2022 64,8 ma. kr. sem nemur um 73% af efnahagsreikningi félagsins.

Endurmat er framkvæmt með reglubundnum hætti, þegar stjórnendur meta það að verulegar breytingar hafi orðið á rekstrarvirði eignanna. Mat á rekstrarvirði eignanna er byggt á sjóðstreymisgreiningu. Það er mat stjórnenda að ekki séu forsendur til þess að endurmeta veitukerfi samstæðunnar en að endurmeta bæri virkjanir um 314 m.kr. Óháður sérfróður aðili var fenginn til að reikna tekjuvirði eigna til staðfestingar á mati stjórnenda.

Að því er varðar mat á virði eignanna, vísum við að öðru leyti í skýringu 4, liður b) um ákvörðun gangvirðis, skýringu 12 um rekstrarfjármuni og í skýringu 33, liður e) og h) um mikilvægar reikningsskilaaðferðir.

Hvernig við endurskoðuðum virðismat virkjana og veitukerfa

Endurskoðun okkar beindist að mati stjórnenda á rekstrarvirði virkjana og veitukerfa við árslok 2022. Við fórum yfir aðferðafræði virðismatsins og hvort breytingar hafi orðið á henni á milli ára. Við fórum jafnframt yfir helstu forsendur stjórnenda fyrir matinu.

Við máttum hvort útreikningar virðismats væru unnir í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla og einnig lögðum við mat á hvort skýringar í ársreikningnum varðandi virðismatið væru viðeigandi.

Við höfum einnig yfirfarið mat stjórnenda á eignfærslum og afskriftum virkjana og veitukerfa sem og endurmats og hvort það samræmist alþjóðlegum reikningsskilastöðlum.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Aðrar upplýsingar

Stjórnendur bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar, ófjárhagslegar upplýsingagjöf og stjórnarháttaryfirlýsingu félagsins sem finna má í viðauka með ársreikningnum. Álit endurskoðanda á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og ályktar endurskoðandinn hvorki um, né veitir staðfestingu á efni þeirra er frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér á eftir.

Í tengslum við endurskoðun ber endurskoðandi ábyrgð á að lesa framangreindar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þá þekkingu sem endurskoðandinn hefur aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulega skekkjur. Ef endurskoðandi kemst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem hann hefur framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber honum að skýra frá því. Það er ekkert sem skýra þarf frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og forstjóra á ársreikningnum

Stjórn og forstjóri (stjórnendur) eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og viðbótarkröfur í lögum um ársreikninga. Stjórnendur eru einnig ábyrgir fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreiknings eru stjórnendur ábyrgir fyrir því að meta rekstrarhæfi Rarik ohf. og setja inn skýringu ef þess er þörf. Ef við á skulu stjórnendur setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendu um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreiknings, nema stjórnendur hafi ákveðið að leysa félagið upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit á ársreikningnum. Nægjanleg víska er mikið öryggi, en ekki trygging þess að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla og hún byggir á faglegri dómgreind og gagnrýnni hugsun. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að undirbyggja álit á reikningnum. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, villandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá reglum innra eftirlits.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

- Öflum skilnings á innra eftirliti í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir og meta hvort það tryggji viðunandi árangur.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda ásamt tengdum skýringum séu viðeigandi í samræmi við reikningsskilareglur.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu og innihald, þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.
- Öflun fullnægjandi endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga eininga innan samstæðunnar, til að geta látið í ljós álit á samstæðuársreikningi. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ein ábyrgð á álitum okkar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn félagsins og endurskoðunarnefnd um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar. Jafnframt var upplýst um mikilvæg atriði sem fram komu við endurskoðunina, þar á meðal eftir atvikum verulega annmarka á innra eftirliti.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Af þeim atriðum sem við höfum upplýst stjórn og endurskoðunarnefnd um, lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það megináherslur í endurskoðuninni. Þessum atriðum er lýst í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé um slík atriði eða í undantekningartilfellum þegar endurskoðandi metur að ekki skuli upplýsa um viðkomandi atriði þar sem neikvæðar afleiðingar upplýsinganna eru taldar vega þyngra en almannahagsmunir.

Ríkisendurskoðun, 17. mars 2023

Hinrik Þór Harðarson
endurskoðandi

Rekstrarreikningur ársins 2022

	Skýr.	2022	2021
Rekstrartekjur			
Raforkusala		4.845.642	4.554.061
Dreifing raforku		11.290.532	10.201.737
Sala á heitu vatni		682.456	631.933
Aðrar tekjur	6	1.208.464	1.360.189
		18.027.094	16.747.920
Rekstrargjöld			
Orkukaup og orkuframleiðsla		4.375.540	3.393.238
Rekstur veitkerfa		8.615.001	8.057.741
Annar rekstrarkostnaður		2.314.172	2.378.547
	7	15.304.713	13.829.526
Rekstrarhagnaður		2.722.381	2.918.394
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Fjármunatekjur		77.986	100.767
Fjármagnsgjöld		(2.659.730)	(1.653.405)
	10	(2.581.743)	(1.552.638)
Hagnaður fyrir áhrif hlutdeildarfélag og tekjuskatt		140.638	1.365.756
Áhrif hlutdeildarfélag	14	2.339.287	1.017.727
Hagnaður fyrir tekjuskatt		2.479.925	2.383.482
Tekjuskattur	11	(20.797)	(273.024)
Hagnaður ársins		2.459.128	2.110.458
Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	22	0,49	0,42
EBITDA og afskriftir			
Rekstrarhagnaður		2.722.381	2.918.394
Afskriftir	9	2.878.925	2.730.913
EBITDA		5.601.306	5.649.307

Skýringar á bls. 14 til 38 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Yfirlit um heildarafkomu ársins 2022

	Skýr.	2022	2021
Hagnaður ársins		<u>2.459.128</u>	<u>2.110.458</u>
Aðrar tekjur og gjöld færð á eigið fé			
<i>Sem kunna að verða endurflokkaðar í rekstrarreikning</i>			
Pýðingarmunur hlutdeildarfélags	14	1.212.494	323.096
Pýðingarmunur hlutdeildarf. endurflokkaður í rekstrarreikning	14	<u>(1.593.851)</u>	<u>0</u>
		<u>(381.357)</u>	<u>323.096</u>
<i>Sem ekki verða endurflokkaðar í rekstrarreikning</i>			
Endurmat fastafjármuna	12	314.000	670.000
Hlutdeild í endurmati Landsnets	14	114.058	1.270.513
Tekjuskattur af endurmati fastafjármuna	11	<u>(62.800)</u>	<u>(134.000)</u>
		<u>365.258</u>	<u>1.806.513</u>
Heildarhagnaður ársins		<u><u>2.443.029</u></u>	<u><u>4.240.067</u></u>

Skýringar á bls. 14 til 38 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	Skýr.	2022	2021
Eignir			
Óefnislegar eignir	13	899.203	825.256
Rekstrarfjármunir	12	68.358.541	64.244.704
Eignarhlutur í hlutdeildarfélagi	14	0	13.810.155
Eignarhlutir í öðrum félögum	15	84.438	37.134
Skuldabréfaeign	17	12.118.073	15.221
Fastafjármunir samtals		<u>81.460.256</u>	<u>78.932.470</u>
Birgðir	18	1.258.301	1.157.263
Næsta árs afborgun skuldabréfaeignar	17	3.027.900	1.167
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	19	3.144.277	2.520.974
Markaðsverðbréf	20	0	501.503
Handbært fé	20	23.606	355.680
Veltufjármunir samtals		<u>7.454.083</u>	<u>4.536.587</u>
Eignir samtals		<u><u>88.914.339</u></u>	<u><u>83.469.057</u></u>
Eigið fé			
Hlutfé		5.000.000	5.000.000
Yfirverðsreikningur		6.756.019	6.756.019
Endurmatsreikningur		10.935.027	16.838.405
Pýðingarmunur		0	381.357
Bundinn hlutdeildarreikningur		3.099.487	7.768.310
Óráðstafað eigið fé		29.994.851	16.908.264
Eigið fé samtals	21	<u>55.785.385</u>	<u>53.652.355</u>
Langtímaskuldir			
Skuldir til langs tíma	23	20.120.559	20.651.040
Skuldbinding vegna niðurrifs	25	1.000.783	902.153
Tekjuskattsskuldbinding	16	1.452.216	1.462.083
Leiguskuldbinding	24	1.645.784	1.777.998
Lífeyrisskuldbinding	26	51.735	57.158
Langtímaskuldir samtals		<u>24.271.077</u>	<u>24.850.433</u>
Skammtímaskuldir			
Vaxtaberandi skammtímaskuldir	23	5.195.339	1.931.320
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	27	3.404.955	2.509.476
Tekjuskattur til greiðslu	11	98.471	357.431
Næsta árs afborganir leiguskuldbindinga	24	159.112	168.043
Skammtímaskuldir samtals		<u>8.857.877</u>	<u>4.966.269</u>
Skuldir samtals		<u>33.128.954</u>	<u>29.816.702</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u><u>88.914.339</u></u>	<u><u>83.469.057</u></u>

Skýringar á bls. 14 til 38 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Eiginfjárfirlit árið 2022

	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur	Endurmats- reikningur	Þýðingar- munur	Bundinn hlutdeildar- reikningur	Óráðstafað eigið fé	Samtals
1. janúar til 31. desember 2021							
Eigið fé 1. janúar 2021	5.000.000	6.756.019	15.598.019	58.262	7.561.156	14.748.835	49.722.289
Heildarhagnaður ársins			1.806.513	323.096	0	2.110.458	4.240.067
Hlutdeild í hagnaði flutt á bundinn hlutdeildarreikning					1.481.395	(1.481.395)	0
Arður mótttekinn frá dóttur- og hlutdeildarfélagum					(1.640.374)	1.640.374	0
Endurmat leyst upp á móti afskriftum og tekjuskatti			(566.125)		366.134	199.991	0
Greiddur arður 0,06 kr á hlut						(310.000)	(310.000)
Eigið fé 31. desember 2021	<u>5.000.000</u>	<u>6.756.019</u>	<u>16.838.405</u>	<u>381.358</u>	<u>7.768.310</u>	<u>16.908.264</u>	<u>53.652.355</u>
1. janúar til 31. desember 2022							
Eigið fé 1. janúar 2022	5.000.000	6.756.019	16.838.405	381.358	7.768.310	16.908.264	53.652.355
Heildarhagnaður ársins			365.258	(381.357)	0	2.459.128	2.443.029
Hlutdeild í hagnaði flutt á bundinn hlutdeildarreikning					1.110.482	(1.110.482)	0
Arður mótttekinn frá dóttur- og hlutdeildarfélagum					(947.918)	947.918	0
Endurmat leyst upp á móti afskriftum og tekjuskatti			(776.850)		595.289	181.561	0
Greiddur arður 0,06 kr á hlut						(310.000)	(310.000)
Áhrif sölu Landsnets hf.			(5.491.785)		(5.426.677)	10.918.462	0
Eigið fé 31. desember 2022	<u>5.000.000</u>	<u>6.756.019</u>	<u>10.935.027</u>	<u>0</u>	<u>3.099.487</u>	<u>29.994.851</u>	<u>55.785.385</u>

Skýringar á bls. 14 til 38 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins

Skýringar

1. Félagið

Rarik ohf. er opinbert hlutafélag með lögheimili að Dvergshöfða 2 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur félagsins fyrir árið 2022 hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess sem vísað er til í heild sem „samstæðunnar“ og til einstakra félaga sem „samstæðufélaga“ og hlutdeild samstæðunnar í hlutdeildarfélagi. Aðalstarfsemi samstæðunnar er framleiðsla, sala og dreifing á raforku og heitu vatni til notenda.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Samstæðuársreikningur er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn félagsins staðfesti ársreikninginn 17. mars 2023.

Veittar eru upplýsingar um reikningsskilaaðferðir samstæðunnar í skýringu 33.

b. Grundvöllur matsaðferða

Reikningsskil samstæðunnar eru gerð á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að eignarhlutir í öðrum félögum og markaðsverðbréf eru færð á gangvirði gegnum rekstrarreikning og virkjanir og dreifikerfi samstæðunnar eru færð á endurmetnu kostnaðarverði. Fjallað er um mat á gangvirði í skýringu nr. 4.

c. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur samstæðunnar er birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tekið fram.

d. Mat og ákvarðanir stjórnenda við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að verða frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í eftirfarandi skýringum:

- Skýring nr. 4 - ákvörðun gangvirðis
- Skýring nr. 25 - skuldbinding vegna niðurrifs

3. Breytingar á reikningsskilaaðferðum

Nokkrir nýir reikningsskilastaðlar tóku gildi 1. janúar 2022. Innleiðing þeirra hafði ekki veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

4. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningsskilaaðferðir og skýringar félagsins krefjast þess að gangvirði sé ákvarðað, bæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir og aðrar eignir og skuldir. Gangvirði hefur verið ákvarðað vegna mats og/eða skýringa samkvæmt eftirfarandi aðferðum. Þar sem við á eru frekari upplýsingar um forsendur gangvirðis eigna eða skulda í skýringum um viðkomandi eignir eða skuldir.

a. Fjárskuldir sem ekki eru afleiðusamningar

Gangvirði fjárskulda, sem einungis er ákvarðað vegna skýringa, er reiknað með því að núvirða framtíðargreiðslur höfuðstóls og vaxta með markaðsvöxtum á uppgjörstegi.

b. Rekstrarfjármunir

Gangvirði framleiðslukerfa sem sætt hafa sérstöku endurmati er ákvarðað út frá tekjuvirði viðkomandi eignar. Það felur í sér að lagt er mat á tekjustrauma af viðkomandi eign og þeir núvirtir með viðeigandi ávöxtunarkröfu.

Skýringar, frh.:

4. Ákvörðun gangvirðis, frh.:

i) Dreifiveita - forsendur endurmats 2012

Rekstrarfjármunir dreifiveitu voru endurmetnir miðað við 31. desember 2012. Endurmatið var unnið af starfsmönnum félagsins. Endurmatið er miðað við endurmatsgrunn eigna félagsins fyrir Orkustofnun. Endurmat eigna dreifiveitu á árinu 2012 nam 3.474 milljónum kr. Óháðir sérfræðingar voru fengnir til að meta hvort vísbendingar væru um virðisrýrnun með því að meta nýtingarvirði eigna dreifiveitu. Við mat á nýtingarvirði rekstrarfjármuna dreifiveitunnar var litið til tekjumarka dreifiveitu sem lýst er í skýringu 33 k). Við ákvörðun núvirðis dreifiveitu var notast við meðaltalsfjármagnskostnað 5,01%. Vöxtur tekna dreifiveitu var metinn 0,4% - 7,9% árin 2013- 2035 en enginn vöxtur eftir það. EBITDA-hlutfall var metið 34% til 44% á spátímabilinu. Gert er ráð fyrir að nýting tekjumarka félagsins sé 100% frá árinu 2017. Ekki voru vísbendingar um virðisrýrnun miðað við framangreindar forsendur.

ii) Dreifiveita - Mat á endurmatsþörf 2022

Stjórnendur mátu í árslok hvort þörf væri á endurmati dreifiveitu samstæðunnar. Endurmatið var unnið af óháðum sérfræðingum. Matið byggir á núvirtu sjóðsflæði af eignunum og náði spátímabilið til ársins 2044 en reiknað framtíðarvirði eftir það. Notast er við langt spátímabil til að endurspegla betur breytingar á tekjuramma veitunnar. Við gerð sjóðsflæðismatsins var byggt á áætlunum stjórnenda sem byggja á sögulegri reynslu og væntingum um framtíðina. Við mat á nýtingarvirði rekstrarfjármuna dreifiveitunnar var litið til tekjumarka dreifiveitu sem lýst er í skýringu 33 k). Við ákvörðun núvirðis dreifiveitu var litið til meðaltalsfjármagnskostnaðar 4,95% sem byggir á raunverðsgrunni. Vöxtur tekna dreifiveitu rafmagns var metinn 0% til 8,5% árin 2023-2044 en enginn vöxtur eftir það. EBITDA-hlutfall var metið 41% til 45% á spátímabilinu en 46% til framtíðar. Gert var ráð fyrir að nýting tekjumarka samstæðunnar sé 91% á árinu 2023, 95% árið 2024 en hækki svo jafnt og þétt og verði 99% frá og með árinu 2030. Matið er mjög næmt fyrir breytingum á lykilforsendum s.s. nýtingu tekjumarka og því kann niðurstaða matsins að breytast verði nýting þeirra önnur en gert er ráð fyrir. Niðurstaða mats á endurmatsþörf var sú að færa ekki endurmat þar sem óvissa er um fulla nýtingu tekjumarka í framtíðinni.

iii) Virkjanir

Samstæðan endurmat virkjanir sínar miðað við 31. desember 2022. Endurmat var framkvæmt af óháðum sérfræðingum og var stuðst við núvirt sjóðsflæði af hverri einstakri virkjun. Við mat á sjóðsflæði á virkjunum var miðað við væntar framtíðartekjur af sölu raforku miðað við áætlanir stjórnenda. Við matið var gert ráð fyrir að tekjur þróist í samræmi við verðlagsþróun og því ekki gert ráð fyrir raunvexti tekna. Við mat á rekstrarkostnaði var tekið tillit til sögulegrar reynslu úr rekstri hvernar virkjunar. Eftirstöðvar nýtingartíma hvernar virkjunar voru metnar út frá ástandi hvernar virkjunar fyrir sig. Veginn fjármagnskostnaður til núvirðingar (WACC) var metinn 5,5%. Við mat á WACC var litið til almennra viðmiða á Íslandi við mat á sambærilegum eignum sem er 60-70% skuldsetningarlutfall. Kostnaður lánsfjármögnunar var metinn 3,2% fyrir skatt og eiginfjárfkrafa var metin 11,3%. Við mat á eiginfjárkröfu var beta ákvörðuð út frá samanburði við sambærileg félög á markaði erlendis, almennt markaðsálag var metið 6,0% og sérstakt áhættuálag var metið 1,0%. Niðurstaðan var sú að endurmeta virkjanir samstæðunnar um 314 millj. kr til hækkunar á bókfærðu virði þeirra.

Breyting eftirfarandi forsendna hefðu haft eftirfarandi áhrif á niðurstöðu matsins:	Hækkun (lækkun)
WACC hækkun 0,5%	(881.000)
WACC lækkun 0,5%	976.000
Raforkuverð hækkun 5%	1.102.000
Raforkuverð lækkun 5%	(1.102.000)

c. Fjárfestingar í hlutabréfum

Gangvirði fjáreigna, þar sem gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning, er fundið með hliðsjón af markaðsverði þeirra á uppgjörssdegi.

d. Viðskiptakröfur og aðrar kröfur

Gangvirði viðskiptakrafna og annarra krafna er metið á núvirði vænts framtíðargreiðsluflæðis, sem afvaxtað er á markaðsvöxtum uppgjörssdags.

Skýringar, frh.

5. Starfsþáttayfirlit

Starfsþáttaupplýsingar eru birtar eftir rekstrarsviðum samstæðunnar samkvæmt skipulagi og innri upplýsingagjöf hennar. Félagið hefur eftirfarandi starfsþætti:

Raforkudreifing

Til orkudreifingar telst sá hluti starfseminnar sem er háður sérleyfi um dreifingu rafmagns samkvæmt raforkulögum, án þátttöku í sameiginlegri starfsemi s.s. yfirstjórn.

Raforkusala

Undir raforkusölu fellur sala og framleiðsla raforku.

Annað

Undir annað telst rekstur hitaveitna, kostnaður við yfirstjórn, rekstur stoðdeilda, tekjur vegna nýrra viðskiptavina og önnur starfsemi.

Rekstrarstarfsþættir

	Raforkudreifing	Raforkusala	Annað	Samtals
Árið 2022				
Tekjur frá viðskiptamönnum	11.290.532	4.845.642	1.890.920	18.027.094
Innri sala	13.871	93.313	109.552	216.736
Tekjur samtals	11.304.403	4.938.955	2.000.472	18.243.830
Rekstrarafkoma starfsþátta	3.011.030	33.373	(322.021)	2.722.381
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals				(2.581.743)
Áhrif hlutdeildarfélags				2.339.287
Tekjuskattur				(20.797)
Hagnaður ársins				2.459.128
Eignir starfsþátta	44.451.366	16.057.720	8.748.659	69.257.745
Óskiptar eignir				19.656.594
Eignir samtals	44.451.366	16.057.720	8.748.659	88.914.339
Óskiptar skuldir				33.128.954
Fjárfestingar	5.427.871	758.704	692.409	6.878.983
Afskriftir	1.998.379	435.686	444.859	2.878.925
Árið 2021				
Tekjur frá viðskiptamönnum	10.201.737	4.554.061	1.992.122	16.747.920
Innri sala	13.735	92.956	140.371	247.062
Tekjur samtals	10.215.472	4.647.017	2.132.493	16.994.982
Rekstrarafkoma starfsþátta	2.449.709	558.498	(89.813)	2.918.394
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals				(1.552.638)
Áhrif hlutdeildarfélags				1.017.727
Tekjuskattur				(273.024)
Hagnaður ársins				2.110.458
Eignir starfsþátta	41.021.875	15.393.766	8.654.319	65.069.960
Óskiptar eignir				18.399.097
Eignir samtals	41.021.875	15.393.766	8.654.319	83.469.057
Óskiptar skuldir				29.132.224
Fjárfestingar	4.564.342	217.368	535.682	5.317.393
Afskriftir	1.893.760	349.185	487.969	2.730.914

Skýringar, frh.:
6. Aðrar tekjur
Aðrar tekjur greinast þannig:

	2022	2021
Tengigjöld	652.315	888.034
Seld þjónusta	459.840	470.277
Söluhagnaður rekstrarfjármuna	96.309	1.878
	<u>1.208.464</u>	<u>1.360.189</u>

7. Rekstrarkostnaður
Rekstrarkostnaður greinist þannig eftir eðli kostnaðar:

Orkuflutningur	2.882.720	2.616.026
Orkukaup	3.858.313	3.154.166
Laun og launatengd gjöld	3.041.654	2.796.061
Niðurfærsla krafna og endanlega afskrifaðar kröfur (Sjá skýringu 28)	(8.966)	4.000
Annar kostnaður	2.652.067	2.528.360
Afskriftir	2.878.926	2.730.913
Rekstrarkostnaður samtals	<u>15.304.714</u>	<u>13.829.526</u>

8. Laun og launatengd gjöld
Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

Laun	3.070.853	2.819.902
Greitt í lífeyrissjóði vegna iðgjaldatengdra lífeyriskerfa	449.850	406.844
Önnur launatengd gjöld	348.085	310.538
Áfallið orlof breyting	(17.989)	51.230
Kostnaður vegna réttindatengdra lífeyriskerfa sbr. skýringu 26	6.746	12.522
Laun og launatengd gjöld greinast samtals	<u>3.857.546</u>	<u>3.601.036</u>

Laun skiptast þannig:

Rekstur veitukerfa	1.575.344	1.437.402
Orkukaup og orkuframleiðsla	281.772	209.523
Annar rekstrarkostnaður	1.184.735	1.149.136
Eignfært á framkvæmdir	815.694	804.975
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>3.857.546</u>	<u>3.601.036</u>

Ársverk	232	227
---------------	-----	-----

Laun stjórnna, forstjóra og framkvæmdastjóra voru sem hér segir í millj. kr.:

Laun stjórnar móðurfélagsins	15	15
Laun stjórnna dótturfélaga	8	8
Laun forstjóra	29	25
Laun aðstoðarforstjóra og fimm framkvæmdastjóra.....	121	136

Kynjaskipting starfsmanna:

	Konur	Karlar	Samtals
Stjórnendur samkvæmt skipuriti í árslok 2022.....	10	33	43
Stjórnendur samkvæmt skipuriti í árslok 2021.....	10	33	43
Starfsmenn í árslok 2022.....	51	183	234
Starfsmenn í árslok 2021.....	50	177	227

Skýringar, frh.:
9. Afskriftir

<i>Afskriftir skiptast þannig á rekstrarliði:</i>	2022	2021
Rekstur veitukerfa	2.224.287	2.119.100
Orkukaup og orkuframleiðsla	346.739	326.000
Annar rekstrarkostnaður	307.900	285.813
Afskriftir færðar í rekstrarreikning	<u>2.878.926</u>	<u>2.730.913</u>

10. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:

Vaxtatekjur af fjáreignum skráðum á afskrifuðu kostnaðarverði	21.951	19.156
Tekjur af markaðsverðbréfum	7.254	12.819
Tekjur af eignarhlutum	48.781	707
Gengismunur	0	68.085
Fjármunatekjur samtals	<u>77.986</u>	<u>100.767</u>
Vaxtagjöld	(806.996)	(729.609)
Verðbætur	(1.534.206)	(822.011)
Vextir af niðurrifsskuldbindingu	(144.658)	(101.785)
Gengismunur	(173.870)	0
Fjármagnsgjöld samtals	<u>(2.659.730)</u>	<u>(1.653.405)</u>
Hrein fjármagnsgjöld samtals	<u>(2.581.744)</u>	<u>(1.552.638)</u>

11. Tekjuskattur
Tekjuskattur í rekstrarreikningi greinist þannig:
Frestaður tekjuskattur

Tekjuskattur ársins	77.674	84.407
Frestaður tekjuskattur	<u>77.674</u>	<u>84.407</u>

Tekjuskattur til greiðslu

Tekjuskattur ársins	(98.471)	(357.431)
Tekjuskattur til greiðslu samtals	<u>(98.471)</u>	<u>(357.431)</u>

Tekjuskattur í rekstrarreikningi samtals	<u>(20.797)</u>	<u>(273.024)</u>
--	------------------	-------------------

Afstemming á virku skatthlutfalli

	2022	2021
Hagnaður ársins	2.459.128	2.110.458
Tekjuskattur	<u>20.797</u>	<u>273.024</u>
Hagnaður án tekjuskatts	<u>2.479.925</u>	<u>2.383.482</u>
Tekjuskattur skv. gildandi skatthlutfalli	20,0% (495.985)	20,0% (476.696)
Áhrif hlutdeildarfélags	(18,9%) 467.857	(8,5%) 203.545
Áhrif eignarhluta og aðrir liðir	(0,3%) 7.330	(0,0%) 127
Virkur tekjuskattur	<u>0,8% (20.798)</u>	<u>11,5% (273.024)</u>

Tekjuskattur færður á meðal annarra tekna og gjalda færðra á eigið fé greinist þannig:

Tekjuskattur af endurmati	<u>(62.800)</u>	<u>(134.000)</u>
---------------------------------	------------------	-------------------

Skýringar, frh.:
12. Rekstrarfjármunir
Rekstrarfjármunir greinast þannig:

	Leigueignir	Virkjanir	Veitukerfi	Aðrir rekstrarfjármunir	Samtals
Kostnaðarverð					
Staða 1. janúar 2021	535.072	14.409.837	55.916.967	2.614.063	73.475.939
Viðbætur á árinu	1.745.585	217.368	4.756.455	162.689	6.882.098
Endurmat, virkjana		670.000			670.000
Jöfnun afskrifta vegna endurmats ..		(321.533)			(321.533)
Endurmat leiguskulda	18.647				18.647
Selt og aflagt			(221)	(4.996)	(5.217)
Staða 31. desember 2021	2.299.304	14.975.673	60.673.201	2.771.756	80.719.934
Staða 1. janúar 2022	2.299.304	14.975.673	60.673.201	2.771.756	80.719.934
Viðbætur á árinu	81.154	367.244	5.561.313	738.460	6.748.172
Endurmat, virkjana		314.000			314.000
Jöfnun afskrifta vegna endurmats ..		(342.272)			(342.272)
Endurmat leiguskulda	(118.143)				(118.143)
Selt og aflagt		0	(304)	(25.925)	(26.229)
Staða 31. desember 2022	2.262.315	15.314.645	66.234.210	3.484.291	87.295.462
Afskriftir					
Staða 1. janúar 2021	236.846	0	12.437.695	1.403.937	14.078.478
Jöfnun afskrifta vegna endurmats ..		(321.533)			(321.533)
Afskriftir ársins	131.921	321.533	2.105.174	159.656	2.718.283
Staða 31. desember 2021	368.767	0	14.542.868	1.563.593	16.475.229
Staða 1. janúar 2022	368.767	0	14.542.868	1.563.593	16.475.229
Jöfnun afskrifta vegna endurmats ..		(342.272)			(342.272)
Afskriftir ársins	118.745	342.272	2.213.493	147.551	2.822.060
Selt og aflagt	0	0	0	(18.097)	(18.097)
Staða 31. desember 2022	487.512	0	16.756.361	1.693.047	18.936.920
Bókfært verð					
1. janúar 2021	298.226	14.409.837	43.479.273	1.210.126	59.397.460
31. desember 2021/1. janúar 2022	1.930.537	14.975.673	46.130.333	1.208.163	64.244.704
31. desember 2022	1.774.803	15.314.645	49.477.849	1.791.244	68.358.542
Bókfært verð án endurmats					
31. desember 2021	1.930.537	6.348.619	41.853.350	1.067.049	49.269.018
31. desember 2022	1.774.803	6.843.136	45.271.158	1.641.615	53.755.909

Fasteignamat og vátryggingarverð

Fasteignamat þeirra eigna samstæðunnar sem metnar eru í fasteignamati nam um 5,1 milljarði króna (2021: 4,7 milljörðum króna). Vátryggingarfjárhæð eigna samstæðunnar er um 12,6 milljarðar króna (2021: 10,5 milljarðar króna). Vátryggingarfjárhæð viðlagatryggingar rekstrarfjármuna samstæðunnar nam um 102,6 milljörðum króna í árslok 2022 (2021: 94,5 milljörðum króna).

Veðsetningar

Engin veðskuldabréf eru hjá samstæðunni í árslok 2022 og engar eignir veðsettar.

Endurmetnar eignir

Stjórnendur yfirfóru í árslok 2022 hvort þær aðstæður væru til staðar að endurmeta bæri rekstrarfjármuni samstæðunnar sem færðir eru á endurmetnu kostnaðarverði. Lagt var mat á virði veitukerfa og kannað hvort það væri verulega umfram bókfært virði þeirra. Það er mat stjórnenda að forsendur séu ekki til þess að endurmeta veitukerfi samstæðunnar en að endurmeta bæri virkjanir samstæðunnar um 314 millj. kr. Sjá nánari umfjöllun um forsendur endurmats, mats á endurmatsþörf 2022 og næmni endurmats í skýringu 4.

Skýringar, frh.:
13. Óefnislegar eignir

	Viðskipta- sambönd	Hugbúnaður	Samtals
Bókfært verð 1.1.2021	119.985	537.020	657.005
Viðbót á árinu	0	180.881	180.881
Afskrifað á árinu	(12.630)	0	(12.630)
Bókfært verð 31.12.2021	107.355	717.901	825.256
Viðbót á árinu		130.812	130.812
Afskrifað á árinu	(12.630)	(44.234)	(56.864)
Bókfært verð 31.12.2022	94.725	804.479	899.204

Hugbúnaður að bókfærðu verði 804 millj. kr. eru fjárfesting í nýju reikningagerðarkerfi sem að hluta hefur verið tekið í notkun.

14. Hlutdeildarfélag

Hlutdeild samstæðunnar í hagnaði hlutdeildarfélagsins Landsnets hf. nam 981 millj. kr. (2021: hagnaður 1.018 millj. kr.) og hlutdeild í öðrum tekjum og gjöldum færðra á eigið fé var jákvæð um 101 millj. kr. (2021: jákvæð um 1.266 millj. kr.). Þýðingarmunur færður meðal annarrar heildarafkomu var jákvæður um 1.212 millj. kr. (2021: jákvæður 323 millj. kr.). Landsnet hf. hefur skilgreint starfrækslugjaldmiðil sinn sem USD frá og með 1. janúar 2016. Af þeim sökum er færður þýðingarmunur í yfirliti um heildarafkomu og á sérstakan þýðingarmunarreikning meðal eigin fjár.

Mótttekinn arður frá Landsneti hf. nam 698 millj. kr. á árinu 2022 (2021: 394 millj. kr.).

Í árslok 2022 var eignarhlutur félagsins í Landsneti ohf. seldur til Ríkissjóðs Íslands. Kaupverð nam 15.184 millj. kr. og var greitt með tveimur skuldabréfum til 5 ára annars vegar í íslenskum krónum og hins vegar bandarískum dollurum.

Breyting eignarhlutar í Landsneti greinist þannig í þúsundum USD og íslenskum krónum. Við umreikning hlutdeildar í rekstri og tekjum og gjöldum færðra meðal annarrar heildarafkomu er notast við meðalgengi fyrir sitt hvorn árs helming.:

	2022			2021		
	USD	Gengi	ISK	USD	Gengi	ISK
Staða 1.1.	105.925	130,38	13.810.155	91.134	127,21	11.592.805
Hagnaður	7.316	134,13	981.273	8.008	127,09	1.017.727
Arður	(5.419)	128,79	(697.918)	(3.104)	126,93	(393.986)
Hlutdeild í						
þýðingarmun						
Landsnets	(94)	137,51	(12.926)	(31)	130,39	(4.042)
Endurmat	836	136,43	114.058	9.918	128,10	1.270.513
Þýðingarmunur			1.225.420			327.138
Söluverð	105.939	143,33	(15.184.226)			-
Sölutap			(235.836)			-
	<u>108.564</u>	0,00	<u>0</u>	<u>105.925</u>	130,38	<u>13.810.155</u>
Þýðingarmunur samtals			<u>1.212.494</u>			<u>323.096</u>

Áhrif hlutdeildarfélag í rekstrarreikningi greinist þannig:

	2022	2021
Hlutdeild í afkomu	981.273	1.017.727
Sölutap	(235.836)	0
Innleystur þýðingarmunur	1.593.851	0
	<u>2.339.287</u>	<u>1.017.727</u>

Skýringar, frh.:
15. Önnur félög

Eignarhlutir í öðrum félögum eru eignarhlutir í átta óskráðum félögum. Á árinu var 2,6% hlutur í Orkufjarskiptum hf. keyptur á 49 millj. kr.

16. Tekjuskattsskuldbinding

Tekjuskattsskuldbinding samstæðunnar greinist þannig:

	2022	2021
Tekjuskattsskuldbinding 1. janúar	(1.462.083)	(1.412.120)
Frestaður tekjuskattur ársins	77.674	84.407
Tekjuskattur af endurmati	(62.800)	(134.000)
Mismunur álagðs og áætlaðs skatts til greiðslu	(4.351)	0
Áhrif samsköttunar	(656)	(370)
Tekjuskattsskuldbinding 31. desember	(1.452.216)	(1.462.083)

Tekjuskattsskuldbinding greinist þannig í árslok:

Rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir	(2.017.210)	(2.048.557)
Viðskiptakröfur	(13.114)	4.424
Birgðir	(12.583)	(11.573)
Skuldbinding vegna niðurrifs	200.157	180.431
Lífeyrisskuldbinding	10.347	11.432
Leiguskuldbinding	360.979	389.208
Frestaður gengismunur	18.644	11.896
Yfirfæranlegt skattalegt tap	565	656
Tekjuskattsskuldbinding 31. desember	(1.452.216)	(1.462.083)

17. Skuldabréfaeign

Skuldabréfaeign greinist þannig:

Verðtryggt skuldabréf í ISK á Ríkissjóð Íslands, vextir 1,84%	9.110.535	0
Skuldabréf í USD á Ríkissjóð Íslands, vextir 4,8%	6.019.026	0
Innheimtuskuldabréf	3.171	1.966
Önnur skuldabréfaeign	13.241	14.422
	15.145.973	16.388
Næsta árs afborgun skuldabréfaeignar	(3.027.900)	(1.167)
	12.118.073	15.221

Samningsbundar afborganir skuldabréfa greinast þannig á næstu ár:

Árið 2023/2022	3.027.900	1.167
Árið 2024/2023	3.027.530	1.527
Árið 2025/2024	3.027.530	1.560
Árið 2026/2025	3.028.446	1.560
Árið 2027/2026	3.027.530	1.560
Síðar	7.037	9.014
Vaxtaberandi langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun	15.145.973	16.388

18. Birgðir

Birgðir greinast þannig:

Efnisbirgðir	1.258.301	1.157.263
--------------------	-----------	-----------

Skýringar, frh.:
19. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur

<i>Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:</i>	2022	2021
Viðskiptakröfur vegna samninga við viðskiptavini	2.915.923	2.394.343
Aðrar skammtímakröfur	332.354	271.931
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(104.000)	(145.300)
	<u>3.144.277</u>	<u>2.520.974</u>

20. Handbært fé og markaðsverðbréf

Markaðsverðbréf að fjárhæð 502 millj. kr. í árslok 2021 eru fjárfestingar í verðbréfasjóðum sem færðar eru á gangvirði samkvæmt uppgefnum verðum frá miðlara.

<i>Handbært fé greinist þannig:</i>	2022	2021
Óbundnar innistæður	<u>23.606</u>	<u>355.680</u>

21. Eigið fé
Hlutafé

Heildarhlutafé félagsins samkvæmt samþykktum þess er 5.000 millj. kr. í árslok. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hluta í félaginu auk réttar til arðgreiðslu. Allt hlutafé félagsins hefur verið greitt.

Yfirverðsreikningur

Yfirverðsreikningur samanstendur af innborguðu hlutafé umfram nafnverð 1 kr. á hlut.

Þýðingarmunur

Þýðingarmunur samanstendur af hlutdeild félagsins í gengismun sem verður til við þýðingu reikningsskila hlutdeildarfélags yfir í íslenskar krónur.

Endurmatsreikningur

Endurmatsreikningurinn samanstendur af endurmati virkjana og dreifikerfis til gangvirðis að teknu tilliti til skattáhrifa.

Bundinn hlutdeildarreikningur

Bundinn hlutdeildarreikningur inniheldur hlutdeild í afkomu dóttur- og hlutdeildarféлага sem er umfram úthlutaðan arð frá viðkomandi félögum á undirritunardegi.

Arður

Félagið greiddi út 310 millj. kr. arð á árinu 2022 (2021: 310 millj. kr).

Fyrir liggur tillaga frá stjórn um úthlutun arðs á árinu 2023 að fjárhæð 310 milljónir kr (0,06 kr. á hlut).

22. Hagnaður á hlut

Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut:	2022	2021
Hagnaður	<u>2.459.128</u>	<u>2.110.458</u>
Vegið meðaltal hlutabréfa:		
Hlutir 1. janúar - 31. desember	<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>
Vegið meðaltal útistandandi hluta þann 31. desember	<u>5.000.000</u>	<u>5.000.000</u>
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	<u>0,49</u>	<u>0,42</u>

Skýringar, frh.:
23. Vaxtaberandi skuldir

Breyting vaxtaberandi skulda greinist þannig:	2022	2021
Staða vaxtaberandi skulda 1.1.	22.582.360	23.740.512
Lántaka á árinu	3.084.497	0
Afborganir langtímaskulda	(2.011.710)	(1.911.970)
Breytingar tengdar fjármögnunarhreyfingum	1.072.787	(1.911.970)
Gengismunur	115.036	(68.193)
Verðbætur	1.534.204	822.011
Áfallnir vextir	11.512	0
Aðrar breytingar tengdar vaxtaberandi skuldum	1.660.752	753.818
Staða vaxtaberandi skulda 31.12.	25.315.899	22.582.360

Frekari upplýsingar um vaxtaáhættu og gengisáhættu eru veittar í skýringu 28.

Vaxtaberandi skuldir greinast þannig:

Skuldir til langs tíma

Óveðtryggð bankalán	2.459.610	2.613.570
Óveðtryggð skuldabréfaútgáfa	19.760.280	19.968.790
	22.219.890	22.582.360
Næsta árs afborgun langtímaskulda	(2.099.331)	(1.931.320)
	20.120.559	20.651.040

Skammtímaskuldir

Skuldir við lánastofnanir	3.096.009	0
Næsta árs afborgun langtímaskulda	2.099.331	1.931.320
Vaxtaberandi skuldir samtals	25.315.899	22.582.360

Skilmálar vaxtaberandi skulda

Upplýsingar um samningsbundin ákvæði vaxtaberandi skulda samstæðunnar, sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði greinast þannig:

		2022		2021	
	Lokagjaldd.	Meðalvextir	Eftirstöðvar	Meðalvextir	Eftirstöðvar
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum:					
Skuldir í EUR	2031	2,1%	1.430.833	1,4%	1.558.000
Skuldir í USD	2031	5,2%	1.028.777	1,8%	1.055.570
			2.459.610		2.613.570
Skuldir í íslenskum krónum:					
Verðtryggðar	2023- 2040	3,2%	16.952.280	3,3%	17.004.790
Óverðtryggðar	2025	3,1%	2.808.000	3,1%	2.964.000
Yfirdráttur	2023	9,3%	1.584.496	-	0
Óverðtryggt skammtímalán	2023	7,8%	1.511.513	-	0
			22.856.289		19.968.790
Vaxtaberandi skuldir í efnahagsreikningi samtals			25.315.899		22.582.360

Samningsbundar afborganir langtímaskulda greinast þannig á næstu ár:

	2022	2021
Árið 2023/2022	2.099.331	1.931.320
Árið 2024/2023	1.815.416	1.943.832
Árið 2025/2024	4.155.416	1.684.163
Árið 2026/2025	1.659.416	4.024.163
Árið 2027/2026	1.659.416	1.528.163
Síðar	10.830.895	11.470.719
Vaxtaberandi langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun	22.219.890	22.582.360

Samstæðan uppfyllir í árslok öll fjárhagsskilyrði lánasamninga sinna.

Skýringar, frh.:
24. Leigusamningar

Breyting leiguskuldbindingar greinist þannig:	2022	2021
Staða leiguskuldbindingar 1.1.	1.946.041	309.553
Afborganir leiguskuldbindinga	(104.156)	(127.744)
Sjóðstreymisáhrif leiguskuldbindinga	(104.156)	(127.744)
Nýjar leiguskuldbindingar á árinu	81.650	1.745.585
Endurmat leiguskulda	(118.639)	18.647
Vaxtagjöld	64.864	19.296
Greiddir vextir	(64.864)	(19.296)
Aðrar breytingar tengdar leiguskuldbindingum	(36.988)	1.764.231
Staða leiguskuldbindingar 31.12.	1.804.896	1.946.041

Greiðslur vegna leiguskuldbindinga námu 169 millj. kr. á árinu 2022 (2021: 147,0 millj. kr.).

Leiguskuldbinding greinist þannig:

	2022	2021
Skuldir til langs tíma		
Húsaleigusamningar	1.678.407	1.832.876
Lóðarleigusamningar	126.489	113.165
	1.804.896	1.946.041
Næsta árs afborgun leiguskuldbindinga	(159.112)	(168.043)
	1.645.784	1.777.998

Samstæðan hefur gert leigusamninga um húsnæði og lóðir, af þeim er stærstur húsaleigusamningur um höfuðstöðvar félagsins að Dvergshöfða sem áætlað var að rynni út á árinu 2022. Á árinu 2021 var leigusamningurinn um Dvergshöfða framlengdur til allt að 15 ára og var leiguskuldbinding metin til samræmis. Samstæðan getur þó sagt samningnum upp fyrr á leigutímanum. Orkusalan gerði jafnframt á árinu 2021 15 ára leigusamning um húsnæði. Leigusamningar innihalda ekki breytilegar leigugreiðslur. Frekari upplýsingar um greiðsluflæði leigusamninga er að finna í skýringu 28.

25. Skuldbinding vegna niðurrifs

Breyting skuldbindingar vegna niðurrifs greinist þannig:	2022	2021
Staða 1. janúar	902.153	876.986
Gjaldfært á árinu	(46.028)	(76.618)
Vextir og verðbætur	144.658	101.785
Staða 31. desember	1.000.783	902.153

Samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum skal stofnverð rekstrarfjármuna innifela áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Mynduð er skuldbinding vegna þessa meðal langtímaskulda. Útreikningur á fjárhæð skuldbindingarinnar byggðist á núvirði áætlaðs niðurrifskostnaðar loftlína m.v. forsendur um hlutfall niðurrifskostnaðar af byggingu lína og um endingartíma þeirra. Vextir á niðurrifskostnað voru 6,0% á árinu 2022 (2021: 6,5%) að viðbætti verðtryggingu. Engin ný loftlína var byggð á árunum 2022 og 2021.

Skýringar, frh.:

26. Lífeyrisskuldbinding

Breyting lífeyrisskuldbindingar greinist þannig:	2022	2021
Staða 1.1	57.158	54.293
Breyting ársins	6.746	12.522
Greitt á árinu	(12.169)	(9.657)
Staða 31.12.	<u>51.735</u>	<u>57.158</u>

Á árinu 1991 yfirtók RARIK með kaupsamningi lífeyrisskuldbindingar Rafveitu Siglufjarðar hjá Lífeyrissjóði Starfsmanna Ríkisins (LSR).

27. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:	2022	2021
Viðskiptaskuldir	2.635.292	1.752.510
Aðrar skammtímaskuldir	769.663	756.966
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir samtals	<u>3.404.955</u>	<u>2.509.476</u>

28. Stýring fjármáalegrar áhættu og fjármálagerningar
Yfirlit

Fjármálagerningum samstæðunnar fylgir eftirfarandi áhætta:

Mótaðilaáhætta
 Lausafjáraáhætta
 Markaðsáhætta

Eftirfarandi eru upplýsingar um fjármáalega áhættu samstæðunnar, markmið, stefnu og aðferðir við að meta og draga úr áhættunni.

Markmið samstæðunnar er að uppgötva og greina áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni.

Stjórn samstæðunnar ber að hafa eftirlit með fjármáalegri áhættu samstæðunnar. Til að sinna því hefur stjórnin sótt ráðgjöf til utanaðkomandi ráðgjafa.

Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi samstæðunnar ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Mótaðilaáhætta samstæðunnar er einkum vegna viðskiptakrafna.

Viðskiptakröfur og aðrar kröfur

Mótaðilaáhætta samstæðunnar ræðst einkum af fjárhagsstöðu og starfsemi einstakra viðskiptamanna. Viðskiptakröfur og aðrar kröfur samstæðunnar eru á einstaklinga og fyrirtæki. Dreifing viðskiptakrafna eftir viðskiptavinum er nokkuð jöfn.

Flestir viðskiptamenn samstæðunnar hafa átt í áralöngum viðskiptum við hana og tapaðar viðskiptakröfur hafa verið lágt hlutfall af veltu. Innheimtudeild samstæðunnar vinnur eftir ákveðnum reglum sem miða að því að draga úr lánsáhættu.

Samstæðan myndar niðurfærslu vegna áætlaðrar virðisýrnunar á viðskiptakröfum, öðrum kröfum og fjárfestingum. Kröfur eru almennt metnar hafa tapast endanlega við gjaldþrot mótaðila.

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálaeigrar áhættu og fjármálagerningar, frh.:

Mesta mögulega tap vegna mótaðilaáhættu

Mesta mögulega tap samstæðunnar vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem var eftirfarandi í árslok:

	2022	2021
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	3.248.277	2.666.274
Handbært fé	23.606	355.680
	<u>3.271.883</u>	<u>3.021.954</u>

Mesta mögulega tapsáhætta viðskiptakrafna á reikningskiladegi eftir viðskiptavinum:

Almennir orkunotendur	2.234.212	1.974.500
Aðrar viðskiptakröfur	681.711	419.843
	<u>2.915.923</u>	<u>2.394.343</u>

Virðisrýrnun

Aldursgreining viðskiptakrafna og niðurfærsla á reikningskiladegi voru eftirfarandi:

	2022		2021	
	Brúttó staða	Niðurfærsla	Brúttó staða	Niðurfærsla
Ógjaldfallnar kröfur	2.526.777	74.828	2.044.646	54.366
Gjaldfallnar kröfur, 0- 30 daga*	348.585	8.757	201.568	6.622
Gjaldfallnar kröfur, 31-60 daga	17.695	3.305	33.976	3.396
Gjaldfallnar kröfur, 61-90 daga	6.285	2.812	13.635	6.818
Gjaldfallnar kröfur, 91 og eldri	16.580	14.297	100.518	74.098
	<u>2.915.923</u>	<u>104.000</u>	<u>2.394.343</u>	<u>145.300</u>

* meðtaldar eru kröfur á Umhverfis-, orku og loftslagsráðuneytið að fjárhæð 263,5 millj. kr. sem ekki er metin tapsáhætta í.

Breyting niðurfærslu krafna greinist þannig:	2022	2021
Niðurfærsla í upphafi árs	145.300	141.300
Tapaðar kröfur	(32.334)	(14.306)
Niðurfærsla ársins	(8.966)	18.306
Niðurfærsla viðskiptakrafna í lok árs	<u>104.000</u>	<u>145.300</u>

Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á því að samstæðan geti ekki staðið við skuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Markmið samstæðunnar er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að hún hafi alltaf nægilegt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum eftir því sem þær gjaldfalla og forðast þannig að skaða orðspor sitt.

Félagið hefur samið um yfirdráttarheimild að fjárhæð 1.700 millj. kr. hjá viðskiptabanka sínum Landsbankanum hf. sem þegar hefur verið ádregið á 1.584 millj. kr. Félagið hefur einnig aðgang að lánalínu að fjárhæð 1.500 millj. kr. sem var að fullu ádregin.

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálaeðrar áhættu og fjármálagerningar, frh.:

Samningsbundnar greiðslur vegna fjárskulda, þar með taldar væntanlegar vaxtagreiðslur greinast þannig:

31. desember 2022

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður	Bókfært verð	Samningsbundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1 - 2 ár	Eftir 2- 5 ár	Eftir meira en 5 ár
Skuldir við						
lánastofnanir	25.315.899	33.050.902	6.220.130	2.693.308	9.551.638	14.585.826
Leiguskuldbinding ..	1.804.896	2.476.777	161.767	159.888	473.277	1.681.845
Viðskiptaskuldir	2.635.292	2.635.292	2.635.292			
Aðrar skammtíma-skuldir	769.663	769.663	769.663			
Samtals	30.525.750	38.932.634	9.786.852	2.853.196	10.024.915	16.267.671

31. desember 2021

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiður	Bókfært verð	Samningsbundið sjóðsflæði	Innan árs	Eftir 1 - 2 ár	Eftir 2- 5 ár	Eftir meira en 5 ár
Skuldir við						
lánastofnanir	22.582.360	26.614.121	2.661.239	2.621.216	8.738.994	12.592.672
Leiguskuldbinding ..	1.946.041	2.458.538	163.566	153.321	453.672	1.687.980
Viðskiptaskuldir	1.752.510	1.752.510	1.752.510			
Aðrar skammtíma-skuldir	756.966	756.966	756.966			
Samtals	27.037.877	31.582.135	5.334.281	2.774.537	9.192.666	14.280.652

Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar á markaðsverði erlendra gjaldmiðla og vaxta hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði hennar í fjármálagerningum. Markmið með stýringu markaðsáhættu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk sem stjórn hefur samþykkt.

Gengisáhætta

Samstæðan býr við gengisáhættu vegna innkaupa og lántöku í erlendum gjaldmiðlum. Starfsrækslugjaldmiðill félagsins er íslenskar krónur og eru allar tekjur þess í krónum. Hluti innkaupa er í erlendum gjaldmiðlum, aðallega í evru (EUR) og Norðurlandamyntum (NOK, DKK, SEK)

Samstæðan ver sig að jafnaði ekki fyrir gengisáhættu.

Lántaka samstæðunnar í erlendum gjaldmiðlum er í evrum (EUR) og bandarískum dollurum (USD). Vextir af þessum lánum hafa reynt mun lægri en þeir sem bjóðast af lánum í íslenskum krónum.

Mögulegt tap vegna gengisáhættu

Gengisáhætta samstæðunnar miðað við nafnverðsfjárhæðir er eftirfarandi:

2022	EUR	USD
Skuldabréfaeign	0	6.019.026
Handbært fé	792	298
Langtímaskuldir	(1.430.833)	(1.028.777)
Áhætta í efnahagsreikningi	(1.430.041)	4.990.547

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálalegs áhættu og fjármálagerningar, frh.:

2021	EUR	USD
Handbært fé	751	29.309
Langtímaskuldir	(1.558.000)	(1.055.570)
Áhætta í efnahagsreikningi	(1.557.249)	(1.026.261)

Gengi helstu gjaldmiðla var eftirfarandi á árinu:

	Meðalgengi		Árslokagengi	
	2022	2021	2022	2021
EUR	142,33	150,19	151,5	147,6
USD	135,46	127,05	142,04	130,38

Næmnigreining

Styrking íslensku krónunnar um 10% gagnvart eftirfarandi gjaldmiðlum hefði hækkað (lækkað) afkomu ársins eftir skatt um eftirfarandi fjárhæðir. Greiningin byggir á því að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist stöðugar. Greiningin var unnin með sambærilegum hætti fyrir árið 2021.

	2022	2021
EUR	114.403	124.580
USD	(399.244)	82.101

Veiking íslensku krónunnar um 10% gagnvart framangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt, að því gefnu að allar aðrar breytur hefðu haldist stöðugar.

Vaxtaáhætta

Langtímalántökur samstæðunnar í íslenskum krónum eru með föstum vöxtum, en skammtímalán eru með breytilegum vöxtum. Lántökur í erlendum gjaldmiðlum eru með breytilegum vöxtum.

Vaxtaberandi fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar greinast með eftirfarandi hætti í lok ársins:

Fjármálagerningar með fasta vexti	2022	2021
Fjáreignir	15.145.973	16.388
Fjárskuldir	(19.760.280)	(19.968.790)
	(4.614.307)	(19.952.402)

Fjármálagerningar með breytilega vexti

Handbært fé	23.606	355.680
Fjárskuldir	(5.555.619)	(2.613.570)
	(5.532.013)	(2.257.890)

Næmnigreining gangvirðis fjármálagerninga með fasta vexti

Fjármálagerningar samstæðunnar með fasta vexti eru ekki færðir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Því eiga vaxtabreytingar á uppgjörssdegi ekki að hafa áhrif á rekstrarreikning félagsins.

Næmnigreining sjóðstreymis vegna fjármálagerninga með breytilega vexti

Hækkun á vöxtum um 100 punkta á uppgjörssdegi 31. desember 2022 hefði lækkað eigið fé og afkomu ársins um 44,3 millj. kr. (2021: lækkað um 18,1 millj. kr.). Ef vextir hefðu lækkað um 100 punkta hefðu áhrifin verið þau sömu í gagnstæða átt. Þessi greining byggir á þeirri forsendu að allar aðrar breytur, sérstaklega gengi erlendra gjaldmiðla, haldist óbreyttar.

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálaeigarar áhættu og fjármálagerningar, frh.:
Önnur markaðsverðisáhætta

Önnur markaðsverðisáhætta félagsins er takmörkuð, þar sem fjárfestingar í skuldabréfum og eignarhlutum eru óverulegur hluti af starfsemi félagsins.

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði

Bókfært virði fjáreigna og fjárskulda í ársreikningnum er jafnt og gangvirði þeirra að undanteknum vaxtaberandi langtímaskuldum. Bókfært verð og gangvirði þeirra greinist með eftirfarandi hætti:

	2022		2021	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Skuldir við lánastofnanir	25.315.899	25.772.014	22.582.360	24.494.050

Gangvirði vaxtaberandi skulda er reiknað núvirði höfuðstóls og vaxta og er afvaxtað með áhættulausum vöxtum í viðeigandi mynt auk viðeigandi áhættuálags á uppgjörssdegi. Áhættuálag var metið 78-168 bp í árslok 2022 (2021: 78 -168 bp) og var það byggt á þeim kjörum sem samstæðunni hafa boðist á markaði. Gangvirðisútreikningar vaxtaberandi langtímaskulda falla undir stig 2 í stigveldi gangkerfis.

Eiginfjárstýring

Það er stefna stjórnar samstæðunnar að eiginfjárstaða hennar sé sterk til að styðja við stöðugleika í framtíðarþróun starfseminnar. Eiginfjárlutfall samstæðunnar nam 63% í árslok 2022 (2021: 64%). Stjórn samstæðunnar hefur ekki sett sér markmið um lágmarks eiginfjárlutfall.

Samstæðunni ber ekki að fylgja ytri reglum um lágmarks eiginfjárlutfall. Við mat á eiginfjárlutfalli samstæðunnar er litið til bókfærðs eigin fjár.

Flokkar fjármálagerninga

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	Fjáreignir færðar á afskrifuðu kostnaðar- verði		Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í gegnum rekstur	Bókfært verð
	Aðrar Fjárskuldir	verði		
2022				
Eignarhlutir í öðrum félögum			84.438	84.438
Skuldabréfaeign		15.145.973		15.145.973
Viðskiptakröfur		2.811.923		2.811.923
Aðrar skammtímakröfur		332.354		332.354
Handbært fé		23.606		23.606
Samtals eignir	0	18.313.856	84.438	18.398.294
Vaxtaberandi skuldir	25.315.899			25.315.899
Viðskiptaskuldir	2.635.292			2.635.292
Aðrar skammtímaskuldir	868.134			868.134
Samtals skuldir	28.819.325	0	0	28.819.325

Skýringar, frh.:
28. Stýring fjármálaeigarar áhættu og fjármálagerningar, frh.:

	Aðrar Fjárskuldir	Fjáreignir færðar á afskrifuðu kostnaðar- verði	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í gegnum rekstur	Bókfært verð
2021				
Eignarhlutir í öðrum félögum			37.134	37.134
Skuldabréfaeign		16.388		16.388
Viðskiptakröfur		2.249.043		2.249.043
Aðrar skammtímakröfur		271.931		271.931
Markaðsverðbréf			501.503	501.503
Handbært fé		355.680		355.680
Samtals eignir		2.893.042	538.637	3.431.679
Vaxtaberandi skuldir	22.582.359			22.582.359
Viðskiptaskuldir	1.752.510			1.752.510
Aðrar skammtímaskuldir	1.114.397			1.114.397
Samtals skuldir	25.449.266	0	0	25.449.266

29. Tengdir aðilar
Skilgreining tengdra aðila

Eigandi, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn, stjórnendur og félög og stofnanir í þeirra eigu teljast vera tengdir aðilar samstæðunnar.

Samstæðan keypti þjónustu af hlutdeildarfélagi sínu fyrir 2.874 mill. kr. á árinu 2022 (2021: 2.611 millj. kr.).

Samstæðan seldi þjónustu til hlutdeildarfélags síns fyrir 177 millj. kr. á árinu 2022 (2021: 251 millj. kr.).

Viðskiptastöður við hlutdeildarfélag voru eftirfarandi í milljónum kr.:

	2022	2021
Skammtímakröfur	36	84
Skammtímaskuldir	1.004	683

Viðskipti við tengda aðila þ.m.t. íslenska ríkið og félög og stofnanir í eigu þess eru verðlögð eins og um ótengda aðila sé að ræða.

30. Þóknun til endurskoðanda

Þóknun til Ríkisendurskoðunar endurskoðanda samstæðunnar á árinu 2022 nam 22,9 millj. kr. (2021: 16,8 millj. kr.) vegna endurskoðunar ársreiknings og könnunar árschlutareiknings.

31. Fyrirtæki í samstæðunni

Eignarhlutar í dótturfyrirtækjum greinast þannig:

	Eignarhluti	
	2022	2021
Orkusalan ehf.	100,0%	100,0%
Rarik orkuþróun ehf.	100,0%	100,0%
Ljós- og gagnaleiðari ehf.	100,0%	100,0%

32. Önnur mál
Fjármögnun

Í febrúar 2023 gekk samstæðan frá 20 millj. EUR láni við Norræna Fjárfestingabankann. Lánið er til 15 ára á breytilegum vöxtum og greiðist með jöfnum afborgunum en heimilt er að greiða það upp eftir 5 ár.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem lýst er hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum félögum í samstæðunni.

a) *Grundvöllur samstæðu*

(i) *Dótturfélög*

Dótturfélög eru félög þar sem samstæðan fer með yferráð. Samstæðan fer með yferráð þegar hún ber áhættu eða hefur ávinning af breytilegri arðsemi af hlutdeild sinni í félaginu og getur haft áhrif á arðsemina vegna yferráða sinna. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í samstæðureikningnum frá því að yferráð nást og þar til þeim lýkur. Reikningsskilaaðferðum dótturfélaga hefur verið breytt þegar nauðsynlegt hefur verið að aðlaga þær að reikningsskilaaðferðum samstæðunnar.

(ii) *Hlutdeildarfélag*

Hlutdeildarfélag eru þau félög sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yferráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar félagið ræður yfir 20-50% atkvæðisréttar. Hlutdeildarfélag eru færð í ársreikning samstæðunnar með hlutdeildaraðferð.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi og öðrum tekjum og gjöldum færðum á eigið fé hlutdeildarfélaga samkvæmt hlutdeildaraðferð. Hlutdeildaraðferðinni er beitt frá því að veruleg áhrif nást og þar til þeim lýkur. Verði hlutdeild félagsins í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélagsins er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps er hætt nema félagið hafi gengist í ábyrgðir fyrir þessi félög eða fjármagnað þau. Ef hagnaður verður af rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

(iii) *Viðskipti felld út úr samstæðureikningnum*

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, staða milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélag er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögnum. Óinnleyst tap er felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

b) *Erlendir gjaldmiðlar*

(i) *Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum*

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörstegi. Aðrar eignir og skuldir, sem metnar eru á gangvirði í erlendri mynt, eru færðar á því gengi sem var í gildi þegar gangvirði þeirra var ákvarðað. Gengismunur sem þannig myndast er færður í rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

c) *Fjármálagerningar*

(i) *Fjármálagerningar aðrir en afleiðusamningar*

Til fjármálagerninga sem ekki eru afleiðusamningar teljast fjárfestingar í hlutabréfum, viðskiptakröfur, aðrar kröfur, handbært fé, lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiðusamningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki eru afleiðusamningar færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar samstæðan gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur samstæðunnar að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef samstæðan yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem samstæðan skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samstæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

Handbært fé samanstandur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Í skýringu 33(l) er gerð grein fyrir reikningsskilaaðferðum vegna fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjármálagerningur er flokkaður sem fjáreign eða fjárskuld á gangvirði gegnum rekstrarreikning sé hann veltufjáreign eða veltufjárskuld eða ef hann er tilgreindur sem fjármálagerningur á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Fjármálagerningar eru tilgreindir á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning. Gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning. Beinn viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til. Til fjáreigna og fjárskulda á gangvirði í gegnum rekstur teljast markaðsverðbréf og eignarhlutir í öðrum félögum.

Aðrir fjármálagerningar

Aðrir fjármálagerningar, sem ekki teljast afleiðusamningar, eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að frádreginni virðisrýrnun þegar við á.

d) *Hlutafé*

Almennt hlutafé

Kostnaður við útgáfu hlutafjár er færður til lækkunar á eigin fé.

Endurkaup á hlutafé

Þegar hlutir sem flokkaðir eru sem eigið fé eru keyptir er fjárhæð kaupverðsins, að meðtöldum beinum kostnaði, færð til lækkunar á eigin fé.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningskilaaðferðir, frh.:

e) Rekstrarfjármunir

(i) Færsla og mat

Rekstrarfjármunir, aðrir en virkjanir og dreifikerfi, eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem samstæðan byggir sjálf innifelur efniskostnað, launakostnað og annan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun, auk kostnaðar sem áætlað er að muni falla til við niðurrif eigna. Keyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur til að unnt sé að nýta vélbúnað er eignfærður sem hluti af þeim tækjabúnaði.

Þegar rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar og afskrifaðar miðað við nýtingartímamann.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er munurinn á söluverðinu og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning meðal annarra tekna. Þegar endurmetnir varanlegir rekstrarfjármunir eru seldir er endurmat þeirra meðal eigin fjár fært á óráðstafað eigið fé.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma.

Virkjanir og dreifikerfi samstæðunnar eru færð á endurmetnu kostnaðarverði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra á endurmatsdegi að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun frá þeim tíma. Endurmat þessara eigna er framkvæmt með reglubundnum hætti. Allar hækkanir vegna þessa endurmats eru færðar á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að teknu tilliti til tekjuskattsáhrifa. Afskriftir af endurmetnu kostnaðarverði eru færðar í rekstrarreikning. Við sölu, afskriftir eða niðurlagningu eignar er sá hluti endurmatsreikningsins sem tilheyrir viðkomandi eign færður á óráðstafað eigið fé.

(ii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

(iii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Virkjanir	60 ár
Veitukerfi	20-33 ár
Aðrir rekstrarfjármunir	5-50 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörssdegi.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

f) Óefnislegar eignir

(i) Viðskiptasambönd

Keypt viðskiptasambönd eru færð til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum línulegum afskriftum og virðisrýrnun.

(ii) Hugbúnaður

Hugbúnaður er færður á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum línulegum afskriftum og virðisrýrnun.

(iii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins eignfærður ef hann eykur væntan framtíðarávinning þeirrar eignar sem hann tengist. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

(iv) Afskriftir

Afskriftir eru færðar línulega í rekstrarreikning miðað við áætlaðan nýtingartíma þeirra. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Viðskiptasambönd	10 ár
Hugbúnaður	5-10 ár

g) Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á þann stað og í það ástand sem þær eru í á uppgjörssdegi. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum kostnaði við að selja vöru.

h) Virðisrýrnun

(i) Fjáreignir

Á hverjum uppgjörssdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýrnun fjáreigna. Fjáreign telst hafa rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eign verði lægra en áður var talið að teknu tilliti til væntrar þróunar efnahagslífins.

Virðisrýrnun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti hins vegar.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega hver um sig með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum.

Virðisrýrnun fjáreigna er færð í rekstrarreikning.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

h) *Virðisrýrnun, frh.:*

(ii) *Aðrar eignir*

Bókfært verð eigna, að undanskildum birgðum og skatteign, er yfirfarið á hverjum uppgjörsdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýrnun þeirra. Sé einhver slík vísbending til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin.

Virðisrýrnun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum eignum eða hópum eigna. Virðisrýrnun er gjaldfærð í rekstrarreikningi en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna sem tilheyra einingunni. Virðisrýrnun endurmats eigna er færð á eigið fé til lækkunar á endurmatsreikningi að því marki sem nemur endurmati vegna þeirrar eignar. Virðisrýrnun umfram það er gjaldfærð í rekstrarreikningi.

Endurheimtanleg fjárhæð eignar er hreint gangvirði hennar eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeгла mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eigninni.

Virðisrýrnun fyrri tímabila vegna annarra eigna er metin á hverjum uppgjörsdegi til að kanna hvort vísbendingar séu um að rýrnunin hafi minnkað eða horfið. Virðisrýrnun er bakfærð ef breyting hefur orðið á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýrnun er einungis bakfærð að því marki að bókfært verð eignar sé ekki umfram það sem verið hefði ef engin virðisrýrnun hefði verið færð.

i) *Hlunnindi starfsmanna*

(i) *Iðgjaldatengd lífeyriskerfi*

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

j) *Skuldbindingar*

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar samstæðunni ber lagalega skyldu eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna fyrri atburðar og líklegt er að kostnaður lendi á því við að gera upp skuldbindinguna. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfjárflæði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeгла markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

Niðurrifskostnaður

Samstæðan hefur áætlað kostnað við niðurrif núverandi línustæða. Áætlunin byggist á mati sérfræðinga. Niðurrifskostnaðurinn hefur verið núvirtur miðað við áætlaðan líftíma háspennulína samstæðunnar og er núvirt fjárhæð færð annars vegar til hækkunar á viðkomandi eign og hins vegar sem skuldbinding í efnahagsreikningi. Breyting skuldbindingar vegna núvirðingar og verðtryggingar er færð meðal fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningskilaaðferðir, frh.:

k) *Tekjur*

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu og innheimtar mánaðarlega samkvæmt gildandi gjaldskrá. Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu vöru eða þjónustu.

Tekjumörk

Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65 frá 2003. Tekjumörkin byggja á rauntölum fyrri ára úr rekstri dreifiveitu, afskrift fastafjármuna, rauntölum í dreifikerfi og arðsemi á bundið fé í dreifiveitu. Arðsemi dreifiveitu af dreifingu raforku skal vera sem næst vegnum fjármagnskostnaði, að teknu tilliti til skatta og að frátöldum verðlagsbreytingum. Arðsemi til grundvallar tekjumörkum skal vera jöfn hlutfalli milli annars vegar hagnaðar fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld en að fráðregnum sköttum (EBIT að fráðregnum sköttum) og hins vegar bókfærðs virðis fastafjármuna sem nauðsynlegir eru til reksturs dreifiveitunnar auk 20% af tekjumörkum síðasta árs til að mæta kostnaði af veltufjármunum. Við ákvörðun tekjumarka er ekki litið til raunverulegra fjármagnsliða. Gjaldskrá er ákveðin miðað við tekjumörk og áætlanir um raforkusölu á dreifiveitusvæðum samstæðunnar, annars vegar fyrir þéttbýli og hins vegar fyrir dreifbýli.

l) *Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld*

Fjármunatekjur samstanda af vaxtatekjum af fjárfestingum, arðstekjum, breytingum á gangvirði fjáreigna þar sem gangvirðisbreyting er færð í rekstrarreikning og gengishagnaði af erlendum gjaldmiðlum. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsúthlutun er samþykkt.

Fjármagnsgjöld samstanda af vaxtakostnaði af lántökum, bakfærslu núvirðingar skuldbindinga, gengistapi af erlendum gjaldmiðlum, tapi af afleiðusamningum og virðisrýrnun fjáreigna. Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

Hagnaður eða tap vegna gengisbreytinga erlendra gjaldmiðla er fært nettó.

m) *Tekjuskattur*

Tekjuskattur á afkomu tímabilsins samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann tengist liðum sem eru færðir beint á eigið fé eða liðum færðum meðal annarra tekna og gjalda færðra á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörstegi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörstegi.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign er metin á hverjum uppgjörstegi og lækkuð að því marki sem talið er líklegt að hún nýtist ekki.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

n) *Leigusamningar*

Við upphaf samnings leggur samstæðan mat á það hvort samningur eða hluti hans feli í sér leigusamning. Samningur er leigusamningur að hluta eða heild ef hann felur í sér rétt til yferráða tiltekinnar eignar á tilteknu tímabili í skiptum fyrir endurgjald. Við mat á því hvort leigusamningur felur í sér yferráð tiltekinnar eignar notar samstæðan skilgreiningu leigusamnings í IFRS 16.

Samstæðan sem leigutaki

Við upphaf eða breytingu á samningi sem felur í sér leiguhluta úthlutar samstæðan endurgjaldinu á sérhvern leiguhluta á grundvelli sjálfstæðs verðs hvers hlutar fyrir sig. Fyrir leigusamninga um fasteignir hefur samstæðan hins vegar kosið að aðgreina ekki leiguhluta frá öðrum hlutum samningsins og færir þá sem einn leigusamning.

Samstæðan færir leigueign og leiguskuld við upphaf leigusamnings. Leigueignin er upphaflega færð á kostnaðarverði, sem er upphafleg fjárhæð leiguskuldarinnar að teknu tilliti til leigugreiðslna sem hafa fallið til fyrir eða á upphafsdegi samningsins, beins kostnaðar við öflun leigueignarinnar og áætlaðs kostnaðar við að taka niður og fjarlægja eignina, eða til þess að færa eignina eða umhverfi hennar í samt horf að loknum leigusamningi, og að frádregnum leiguúvilnunum sem samstæðan hefur fengið.

Leigueignin er afskrifuð línulega frá upphafi til loka leigusamningsins, nema þegar eignarhald flyst yfir til samstæðunnar í lok leigutímabilsins eða ef kostnaðarverð leigueignarinnar endurspeglar að samstæðan muni nýta sér kauprétt í lok leigutímabilsins. Í þeim tilfellum er leigueignin afskrifuð á nýtingartíma eignarinnar, sem er ákvarðaður með sömu aðferð og notuð er fyrir aðra fastafjármuni samstæðunnar. Jafnframt er virði leigueignar lækkað reglubundið um sem nemur virðisrýrnun hennar, ef einhver er, og leiðrétt vegna endurmats leiguskuldarinnar.

Leiguskuld er upphaflega færð við núvirði ógreiddra leigugreiðslna á upphafsdegi leigusamningsins. Greiðslurnar eru núvirtar með því að nota innbyggða vexti leigusamningsins, séu þeir tiltækir, en annars notar samstæðan þá vexti sem hún fær af nýju lánsfé. Að jafnaði notar samstæðan vexti á nýju lánsfé til núvirðingar.

Samstæðan ákvarðar vexti af nýju lánsfé með því að sækja vaxtaupplýsingar vegna ólíkra fjármögnunarleiða og gerir tiltekna aðlaganir til að endurspeglar skilmála leigusamningsins og eiginleika eignarinnar sem er leigð.

Leigugreiðslur sem eru innfaldar í ákvörðun fjárhæðar leiguskuldar geta falið í sér eftirfarandi:

- Fastar greiðslur, þar með taldar leigugreiðslur sem eru samkvæmt eðli sínu fastar;
- Breytilegar leigugreiðslur tengdar vöxtum eða vísitölu, upphaflega áætlaðar miðað við vexti eða vísitölu á upphafsdegi;
- Fjárhæðir sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða samkvæmt hrakvirðistryggingu; og
- Kaupverð samkvæmt kaupréttarákvæði í leigusamningi þegar samstæðan telur nokkuð víst að hún muni nýta kaupréttinn, leigugreiðslur á valkvæðum framlengingartímabilum ef samstæðan er nokkuð viss um að hún muni nýta framlengingarheimildir og greiðslur vegna uppsagnar leigusamnings fyrir lok leigutímans, nema samstæðan sé nokkuð viss um að nýta ekki uppsagnarheimildir.

Leiguskuldin er færð á afskrifuðu kostnaðarverði með því að nota aðferð virkra vaxta. Hún er endurmetin þegar breyting verður á framtíðarleigugreiðslum vegna breytinga á vísitölu eða vöxtum, ef breyting verður á mati samstæðunnar á fjárhæð sem hún væntir að verði greidd samkvæmt hrakvirðistryggingu ef við á, ef samstæðan breytir mati sínu á því hvort hún muni nýta kaupréttarákvæði, heimildir til framlengingar eða uppsagnar leigusamnings eða þegar breyting verður á fjárhæð leigugreiðslu sem er í eðli sínu föst.

Skýringar, frh.:

33. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

n) *Leigusamningar, frh.:*

Samstæðan kýs að færa ekki leigueignir og leiguskuldir vegna leigusamninga um lágvirðiseignir og skammtímaleigusamninga, þar á meðal um tölvubúnað. Samstæðan gjaldfærir leigugreiðslur vegna þessara leigusamninga línulega á leigutíma.

o) *Hagnaður á hlut*

Í ársreikningnum er sýndur grunnhagnaður á hlut og þynntur hagnaður á hlut fyrir almenna hluti í samstæðunni. Grunnhagnaður á hlut er reiknaður sem hlutfall afkomu, sem ráðstafað er til almennra hluthafa í samstæðunni, og vegins meðalfjölda útistandandi almennra hluta á árinu. Þynntur hagnaður á hlut er jafn grunnhagnaði þar sem samstæðan hefur ekki gert kaupréttarsamninga eða gefið út breytanleg skuldabréf.

p) *Starfspáttayfirlit*

Rekstrarstarfspáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda, að meðtöldum tekjum og gjöldum vegna viðskipta við aðra hluta samstæðunnar. Afkoma allra starfspáttu samstæðunnar er reglulega yfirfarin af forstjóra til að ákvarða hvernig eignum hennar er skipt á starfspætti og til að meta frammistöðu þeirra.

Viðskipti milli starfspáttu eru verðlögð eins og um óskylda aðila væri að ræða.

Rekstrarafkoma starfspáttu, eignir og skuldir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfspátt, auk þeirra liða sem hægt er að skipta skynsamlega niður á starfspætti. Liðir sem ekki eru flokkaðir með einstökum starfspáttum eru aðallega fjárfestingar og tengdar tekjur, lántökur og tengdur kostnaður, sameiginlegar eignir og tengdur kostnaður, auk frestaðs tekjuskatts.

Fjárfestingar starfspáttu eru kaup á rekstrarfjármunum.

q) *Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem hafa ekki verið innleiddir*

Nokkrir nýir alþjóðlegir reikningsskilastaðlar gilda um fjárhagsár sem hefjast eftir 1. janúar 2022 og er heimilt er að beita fyrir gildistöku þeirra. Samstæðan hefur hins vegar ekki innleitt nýja eða breytta reikningsskilastaðla fyrir gildistíma við gerð þessara reikningsskila.

Ekki er búist við að eftirfarandi breytingar á stöðlum og túlkunum muni hafa veruleg áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

- Frestaður tekjuskattur vegna eigna og skulda sem myndast við ein viðskipti (breytingar á IAS 12)
- IFRS 17 og breytingar á IFRS 17 Vátryggingasamningar.
- Skýringar um reikningsskilareglur (Breytingar á IAS 1 og Leiðbeinandi verklagi IFRS nr. 2).
- Skilgreining reikningshaldslegs mats (Breytingar á IAS 8).

Yfirlýsing um stjórnarhætti

Inngangur

Meginstarfsemi Rarik, móðurfélagsins, er rekstur dreifiveitu sem starfar skv. lögum nr. 65 frá 2003 og nær dreifiveitusvæðið til meginhluta landsins utan höfuðborgarsvæðisins, Vestfjarða, Árborgar, Vestmannaeyja og Reykjaness. Auk þess rekur Rarik fimm hitaveitur, jarðvarmaveitur í Búðardal, Blönduósi og Skagaströnd, Siglufirði og Höfn í Hornafirði og Nesjum og fjarvarmaveitu á Seyðisfirði.

Framleiðsla og sala rafmagns er í höndum dótturfélagsins Orkusölnunnar ehf. auk þróunar og uppbyggingar nýrra framleiðslukosta innanlands. Rarik Orkuþróun ehf. hafði umsjón með erlendu verkefni sem var selt til samstarfsaðila á árinu og Ljós- og gagnaleiðari ehf. hefur umsjón með ljósleiðurum sem lagðir hafa verið með jarðstrengjum. Dótturfélögin eru alfarið í eigu Rarik.

Helstu lög sem gilda um starfsemi Rarik eru raforkulög nr. 65/2003, orkulög nr. 58/1967 og lög um hlutafélög nr. 2/1995.

Stjórnarhættir

Stjórn Rarik leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og fylgir „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja“ sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtök atvinnulífsins gáfu út og tóku gildi 1. júlí 2021. Leiðbeiningarnar eru aðgengilegar á vefnum leiðbeiningar.is. Stjórn setur sér starfsreglur, þar sem valdsvið hennar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra. Núgildandi starfsreglur stjórnar voru staðfestar af stjórn þann 29. september 2022. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á heimasíðu Rarik.

Áhættustýring og innra eftirlit

Hlutverk stjórnar samkvæmt starfsreglum er að setja markmið varðandi áhættur í starfsemi, ákveða mörk áhættutöku og byggja upp eftirlit með áhættum í rekstrinum, auk þess að fylgja eftir settum markmiðum. Áhættustefna Rarik var síðast endurskoðuð í febrúar 2022. Í skýringu nr. 28 er gerð grein fyrir áhættustýringu vegna fjármálagjörninga.

Innra eftirlit Rarik felur í sér skilgreiningu á rekstri, stjórnun og hlutverki fyrirtækisins, markmiðasetningu, upplýsingasöfnun og yfirferð þeirra upplýsinga sem verða til í kerfum fyrirtækisins um starfsemi þess, verklag og árangur samkvæmt settum markmiðum. Brugðist er við frávikum og fengin reynsla er nýtt í þróun og endurskilgreiningar starfseminnar. Stjórn félagsins ákvað að framlengja samning við Deloitte um innri endurskoðun fyrir árin 2020 til 2023 en fyrirtækið hefur annast hana frá árinu 2015.

Afkomumarkmið Rarik eru sett af stjórn fyrirtækisins. Mánaðarlega fer stjórn yfir rekstraryfirlit og stöðu í fjárfestingum, þar sem frávik frá áætlanum eru yfirfarin og skýrð. Framkvæmdaráð fundar að jafnaði vikulega en hlutverk þess er m.a. að fara yfir öryggismál, rekstur fyrirtækisins, fjárhagsáætlanir, uppgjör og stöðu fjárfestinga. Svæðisráð er starfandi á hverju rekstrarsvæði og er því ætlað að samræma og samhæfa starfsemi innan svæðisins með heildarhagsmunum Rarik að leiðarljósi. Þannig er svæðisráðinu ætlað hafa eftirlit með árangri verkefna sem unnin hafa verið.

Í handbók fyrirtækisins, sem er aðgengileg á innri vef þess, eru margvíslegar verklagsreglur til að tryggja gott eftirlit með rekstrarkostnaði. Sömuleiðis eru umfangsmiklar verklagsreglur um tekjuskráningu, m.a. með ferilskráningu mæla og afstemmingu sölukerfis og bókhalds. Þá eru ýmsar verklagsreglur þar sem kveðið er á um hvernig þeir, sem eru fjárhagslega ábyrgir fyrir þeim verkum sem unnið er að, sinni reglubundinni skráningu og eftirliti með kostnaði verkanna og beri ábyrgð á skilum þeirra til uppgjors.

Yfirlýsing um stjórnarhætti, frh.:

Stjórnskipulag

Stjórnskipulag Rarik samanstendur af stjórn móðurfélags, stjórnnum þriggja dótturfélaga og framkvæmdaráði móðurfélagsins. Starfsemi Rarik er skipt í fjögur svið auk Skrifstofu forstjóra en þau eru Fjármálasvið, Framkvæmdasvið, Rekstrarsvið og Tæknisvið. Þá hefur stjórn kosið Endurskoðunarnefnd en fer sjálf með hlutverk Starfskjaranefndar.

Fjallað eru um samfélagslega ábyrgð og tengd málefni í viðaukanum ójárhagsleg upplýsingagjöf og er vísað til þeirrar umfjöllunar.

Stjórn

Stjórn Rarik sinnir stefnumótun, eftirliti og töku meiriháttar ákvarðana í rekstri félagsins í samræmi við lagareglur sem gilda um stjórn félagsins. Stjórnin ræður forstjóra, staðfestir rekstrar- og fjárfestingaáætlanir, fer með málefni félagsins og annast stjórnskipulag rekstrar þess og að starfsemi sé jafnan í réttu og góðu horfi.

Í stjórn Rarik eru fimm eftirtaldir aðalmenn, allir kosnir á aðalfundi:

Birkir Jón Jónsson, Ásakór 3, Kópavogi, formaður stjórnar er fæddur á Siglufirði 24. júlí 1979. Stundaði nám í stjórn málafræði við Háskóla Íslands og lauk MBA prófi frá sama skóla 2008. Var aðstoðarmaður félagsmálaráðherra 2000-2003, sat á Alþingi 2003-2013, í bæjarstjórn Fjallabyggðar 2006-2010 og sat í bæjarstjórn Kópavogs frá 2014 -2022, í stjórn Íbúðalánasjóðs 2002-2006 og um árabíl í stjórn Bridgesambands Íslands. Birkir Jón var m.a. formaður bæjarráðs Kópavogs, sat í stjórn Sorpu bs. og í almannavarnarnefnd höfuðborgarsvæðisins. Hann var fyrst kosinn í stjórn Rarik ohf. árið 2014.

Arndís Soffía Sigurðardóttir, Smáratúni, Hvolsvelli, varaformaður stjórnar. Hún er lögfræðingur og fædd árið 1978. Hún starfaði sem fulltrúi sýslumanns á Selfossi og síðar sýslumanns á Suðurlandi frá 2007 til 2020 þegar hún var skipuð sýslumaður í Vestmannaeyjum. Hún er eigandi fjölskyldufyrirtækisins Hótel Fljótshlíðar ásamt eiginmanni sínum Ívari Þormarssyni matreiðslumeistara. Hún sat í stjórn Byggðastofnunar árin 2009-2011 og í úrskurðarnefnd samkvæmt lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir frá 2010-2012. Hún var fyrst kosin í stjórn Rarik ohf. árið 2018.

Valgerður Gunnarsdóttir, Hrístateigi 2, Húsavík, ritari stjórnar er fædd 1955. Hún er með BA-próf í íslenskum fræðum og almennum bókmenntum frá Háskóla Íslands, kennslu- og uppeldisfræði frá Háskólanum á Akureyri og Diplóma í stjórnun og forystu í skólaumhverfi frá Endurmenntunarstofnun Háskóla Íslands. Er Skólameistari Framhaldsskólans á Húsavík og formaður stjórnar Minningarsjóðs Maríu Kristínar Stephensen. Situr í stjórn Hrauns í Öxnadal ehf. Var Alþingismaður Norðausturkjördæmis 2013-2017 og sat í fjárlaganefnd, allsherjar- og menntamálanefnd og var formaður umhverfis- og samgöngunefndar. Var jafnframt einn af varaforsetum Alþingis. Var fulltrúi í stjórnarskrárnefnd skipaðri af forsætisráðherra 2013-2016, átti sæti í Íslandsdeild Norðurlandaráðs 2013-2016 og formaður Íslandsdeildar Norðurlandaráðs 2017 og var varaformaður Íslandsdeildar Evrópuráðsþingsins 2016. Hún var fyrst kosin í stjórn Rarik ohf. árið 2018.

Álfheiður Eymarsdóttir, Selfossbær, Austurbær, Selfossi, meðstjórnandi, er fædd 1969. Hún er menntaður stjórn málafræðingur frá HÍ og með Diplóma í alþjóðastjórn málum og stjórn málaheimspeki frá Edinborgarháskóla. Starfsferill spannar tölvur, tækni og sjávarútveg, bæði í einkageiranum og hjá hinu opinbera, hérlendis og um 10 ára skeið í Bretlandi.

Hún er bæjarfulltrúi í Árborg og situr í menningarnefnd sveitarfélagsins. Hún er fv. varaþingmaður. Hún er einn stofnanda Strandveiðifélags Íslands, situr þar í stjórn og var starfandi formaður þess til febrúar 2023. Hún var fyrst kosin í stjórn Rarik ohf. árið 2017.

Yfirlýsing um stjórnarhætti, frh.:

Thomas Möller, Garðatorgi 2B, Garðabæ, meðstjórnandi, er fæddur 1954. Thomas er hagverkfræðingur frá Tækniháskólanum í Berlín og MBA frá Háskólanum í Reykjavík. Hann hefur starfað hjá nokkrum fyrirtækjum sem framkvæmdastjóri rekstrar- og markaðssviða. Hann rak eigið fyrirtæki Rými Ofnasmiðjuna ehf. áður en hann gerðist sjálfstætt starfandi rekstrarráðgjafi. Hann er varaþingmaður Viðreisnar. Thomas hefur verið stjórnarmaður í Íslandspósti, Reitum fasteignafélagi, Flugfjarskiptum, Landssímanum og Landspítalanum auk þess að vera formaður stjórnar Skóla Ísaks Jónssonar og Stjórnunarfélags Íslands. Hann hefur haldið námskeið í stjórnun og rekstri auk þess að vera stundakennari við Háskólann í Reykjavík og Háskólann á Bifröst. Hann var kosinn í stjórn Rarik ohf. árið 2022.

Stjórn Rarik ohf. hélt 19 fundi á árinu 2022 og var mæting stjórnarmanna að meðaltali 98% á fundina. Stjórnin hefur metið hæfi sitt og teljast allir stjórnarmenn óháðir félaginu, stjórnendum þess og eiganda.

Á árinu 2022 lagði stjórnin mat á störf sín sem m.a. var unnið með rafrænni könnun. Jafnframt var lagt mat á störf undirnefndar, þróun félagsins m.t.t. markmiða stjórnar, auk þess lagði stjórnin mat á störf forstjóra.

Framkvæmdaráð og dótturfélög

Magnús Þór Ásmundsson er forstjóri Rarik. Hann er rafmagnsverkfræðingur að mennt, frá HÍ og DTU. Magnús Þór hóf störf hjá Rarik 2022. Áður hefur Magnús verið forstjóri Faxaflóahafna sf., forstjóri Alcoa Fjarðaáls og framkvæmdastjóri framleiðslu hjá Marel hf. Magnús hefur setið í stjórn Landsnets, stjórn HR, stjórn Tækniskólans og í stjórn Viðskiptaráðs. Hann er stjórnarformaður dótturfélaga Rarik; Orkusölnunnar ehf., Rarik Orkuþróunar ehf. og Ljós- og gagnaleiðara ehf. og situr í stjórn Orkufjarskipta f.h. Rarik. Hann situr jafnframt í stjórn ferðaþjónustufyrirtækisins Vök Bath ehf. á Egilsstöðum. Magnús hefur engin hagsmunatengsl við helstu viðskiptaaðila eða fulltrúa eigenda Rarik.

Helga Jóhannsdóttir er framkvæmdastjóri Rekstrarsviðs og situr í Framkvæmdaráði Rarik.

Ólafur Hilmar Sverrisson er framkvæmdastjóri Fjármálasviðs og situr í Framkvæmdaráði Rarik.

Ómar Imsland er framkvæmdastjóri Framkvæmdasviðs og situr í Framkvæmdaráði Rarik.

Tryggvi Ásgrímsson er framkvæmdastjóri Tæknisviðs og situr í Framkvæmdaráði Rarik.

Magnús Kristjánsson er framkvæmdastjóri Orkusölnunnar, sem er dótturfélag Rarik.

Í dótturfélagunum Rarik Orkuþróun ehf. og Ljós- og gagnaleiðara ehf. er ekki starfandi sérstakur framkvæmdastjóri.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd Rarik var kosin af stjórn þann 27. mars 2022 og í henni sitja:

Sigurður Þórðarson, endurskoðandi, formaður,

Valgerður Gunnarsdóttir, ritari stjórnar Rarik og

Álfheiður Eymarsdóttir, stjórnarmaður í stjórn Rarik.

Endurskoðunarnefnd Rarik hefur sett sér starfsreglur sem samþykktar eru af stjórn Rarik. Starfsreglur endurskoðunarnefndar voru endurskoðaðar á árinu og samþykktar af stjórn 29. september 2022. Nefndin starfar í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga, lög nr. 3/2006. Nefndin hélt 11 fundi á árinu 2022, sem allir nefndarmenn mættu á. Auk þess átti nefndin fundi með stjórn Rarik og stjórn Orkusölnunnar.

Endurskoðunarnefnd skal leggja tillögur sínar fyrir stjórn Rarik og upplýsir stjórn um störf sín að minnsta kosti tvisvar á ári. Starfsreglur nefndarinnar eru birtar á heimasíðu Rarik.

Starfskjaranefnd

Stjórn Rarik fer með hlutverk starfskjaranefndar og var haldinn einn fundur á árinu 2022 þar sem fjallað var um starfskjarastefnu félagsins. Starfskjarastefna er kynnt á aðalfundum félagsins og er aðgengileg á heimasíðu Rarik.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Inngangur

Yfirlit yfir ófjárhagslega upplýsingagjöf RARIK ohf. til samræmis við 66. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

Lýsing á viðskiptalíkani RARIK ohf.

Tilgangur félagsins er að framleiða, dreifa og eiga viðskipti með raforku og varmaorku í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65/2003 og orkulaga nr. 58/1967 vegna hitaveitna, hvort heldur er í heildsölu eða smásölu, ásamt hverri þeirri starfsemi annarri sem nýtt getur rannsóknir, þekkingu eða búnað félagsins, sbr. lög nr. 25/2006 og 3. grein samþykka fyrir RARIK.

Meginþungi starfseminnar felst í dreifingu raforku um eigið dreifikerfi til viðskiptavina, en auk þess rekur fyrirtækið jarðvarmaveitur í Búðardal, á Blönduósi og Skagaströnd, á Siglufirði og á Höfn í Hornafirði og Nesjum, ásamt rafkyntri fjarvarmaveitu á Seyðisfirði.

Með tilkomu nýrra orkulaga var stofnað sérstakt dótturfélag, Orkusalan ehf., um framleiðslu og sölu raforku á vegum fyrirtækisins. Orkusalan ehf. tók til starfa í ársbyrjun 2007 og starfrækir sex virkjanir: Búðarár-, Grímsár-, Lagarfoss-, Rjúkanda-, Skeiðsfoss- og Smyrlabjargaárvirkjun.

Þróun og uppbygging orkukerfa er hjá öðru dótturfélagi; RARIK orkuþróun ehf. (stofnað 2008) og þriðja dótturfélagið Ljós- og gagnaleiðari ehf. (stofnað 2009) hefur umsjón með ljósleiðurum sem lagðir hafa verið með jarðstrengjum.

Eignarhald og rekstrarform

RARIK samstæðan er eign ríkisins og rekin sem fjárhagslega sjálfstætt opinbert hlutafélag. Fjármálaráðherra fer með eignarhlut í félaginu fyrir hönd ríkisins. RARIK hefur einkaleyfi á sölu raforkudreifingar á Íslandi að undanskildu höfuðborgarsvæðinu, Akureyri, Suðurnesjum, Vestmannaeyjum, Árborg og Vestfjörðum.

Lagaumhverfi

Helstu lög sem gilda um starfsemi RARIK eru raforkulög nr. 65/2003, orkulög nr. 58/1967 og lög um hlutafélög nr. 2/1995, með áorðnum breytingum. Starfsemi Orkusölnunnar heyrir undir ákvæði samkeppnislaga nr. 44/2005.

Tekjumörk dreifiveitna

Gjaldskrá móðurfélagsins RARIK, tekjur og rekstrarkostnaður eru undir eftirliti Orkustofnunar sem úthlutar tekjumörkum – heimiluðum tekjum (sbr. raforkulög nr. 65/2003). Tekjumörk eru hámark leyfilegra árlegra tekna flutningsfyrirtækis og dreifiveitna til að mæta kostnaði og eru sett til fimm ára en uppfærð árlega.

Hlutverk og stefna

Hlutverk og kjarnastarfsemi

Starfsemi RARIK myndar grunnforsendu búsetu og lífsgæða á starfssvæði félagsins. RARIK er veitufyrirtæki á sviði raforku og hitaveitu. Árangur í starfsemi félagsins byggist á víðtæku veitukerfi félagsins ásamt þeirri þekkingu, mannaúði og þjónustuneti sem nauðsynlegt er til að reka það af öryggi og hagkvæmni. Kjarninn í stefnu og áherslum félagsins er að styrkja þessa grunnþætti og vinna sífellt að því að auka þjónustugæði og afhendingaröryggi.

Framtíðarsýn

Að RARIK verði þekkt sem framsækið þekkingar- og þjónustufyrirtæki sem nýtur trausts og virðingar í krafti reksturs á einum mikilvægustu innviðum samfélagsins.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Stefna

Að styrkja möguleika RARIK að veita rétta þjónustu á réttum stað og tíma, með áherslu á stafrænar lausnir, áreiðanleika og öryggi.

Stefnuáherslur

Heildarstefna RARIK byggir á tilteknum grunnstoðum sem móta áherslur í rekstri og þróun félagsins til þess að standa við hlutverk og meginmarkmið í bráð og lengd:

- **Traust og samfélagslega ábyrg starfsemi** sem einkennist af traustum stjórnarháttum, rekstri og fjárhagsstöðu, sé til fyrirmyndar í umhverfismálum og hafi jákvæð áhrif á nærumhverfi sitt.
- **Skilvirk og áreiðanleg þjónusta** sem er gegnsæ og áreiðanleg og miðast við þarfir viðskiptavina.
- **Hagkvæmur og skilvirkur rekstur** sem miðar að framsýnum og hagkvæmum lausnum, góðri áhættustýringu og áherslu á öryggismál.
- **Eftirsóknarverður starfsvettvangur** þar sem jafnrétti er tryggt og starfsánægja er ríkjandi í krafti samkenndar og öflugrar liðsheildar.

Stjórnarhættir

Stjórnskipulag RARIK ohf. nær til allrar starfsemi fyrirtækisins og byggist á forsendum samstæðuskipulags. Aðalfundur kys fimm menn í stjórn og tvo til vara. Forstjóri hefur á hendi daglega stjórn RARIK samstæðunnar í umboði stjórnar.

Spillingar og mútumál

RARIK gegnir mikilvægu þjónustuhlutverki og leggur áherslu á heiðarleika og ábyrgð í allri starfsemi sinni gagnvart viðskiptavinum og samfélaginu sem fyrirtækið starfar í. Þjónusta fyrirtækisins skal grundvallast á trausti og fagmennsku og einkennast af öryggi, vönduðum vinnubrögðum, sanngirni og heilindum í öllum samskiptum. Gerð er krafa um heilbrigða viðskiptahætti, löghlýðni og virðingu fyrir umhverfinu, bæði í öllu starfi innan fyrirtækisins og gagnvart samstarfsaðilum. Ólögmat og/eða ótilhlýðileg háttsemi er ekki liðin. Ekki hafa komið upp mál er varða spillingu eða mútur.

Starfsfólk og stjórn RARIK forðast persónulega hagsmunaárekstra og ber að vekja athygli á því af fyrra bragði ef afgreiðsla mála á þeirra borði varða þeirra eigin hagsmuni. Starfsfólk RARIK skal leita samþykkis fyrirtækisins hyggist það taka að sér aðra launaða vinnu, taka þátt í atvinnurekstri eða sitja í stjórn fyrirtækis, samtaka eða sveitarfélags. Til staðar er skilgreint verklag við uppljóstrun starfsfólks um lögbrot eða ámælisverða háttsemi til samræmis við lög um vernd uppljóstrara nr. 40/2020 og gátt á innri vef fyrirtækisins fyrir ábendingar þessa efnis.

Ákvæði um keðjuábyrgð eru í öllum útboðsgögnum RARIK og siðareglur birgja RARIK eru aðgengilegar á vefsíðu fyrirtækisins. RARIK gerir þá kröfu til birgja sem sjá fyrirtækinu fyrir vörum og þjónustu að þeir uppfylli þau grundvallarviðmið sem fram koma í siðareglunum og efni þeirra er í grundvallaratriðum tiltekið í samningum RARIK við birgja.

Persónuvernd

Markmið persónuverndarstefnu RARIK er að tryggja að meðhöndlun RARIK á persónuupplýsingum sé í samræmi við grundvallarsjónarmið og reglur um persónuvernd og friðhelgi einkalífs, sbr. ákvæði laga nr. 90/2018 um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga. RARIK heyrir undir ákvæði laga um opinber skjalasöfn nr. 77/2014 og hefur því skilaskyldu gagnvart Þjóðskjalasafni Íslands.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Sjálfbærni

Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna eru samþætt og mynda jafnvægi milli þriggja stoða sjálfbærrar þróunar; hinnar efnahagslegu, félagslegu og umhverfislegu. Á árinu 2022 var verkefni RARIK um flokkun og endurnýtingu tilkynnt og er fyrirtækið nú með fjögur verkefni á listanum.

RARIK hefur birt sjálfbærniyfirlit fyrirtækisins á vefsíðu þess frá árinu 2020. Sjálfbærniyfirlitið tekur mið af leiðbeiningum NASDAQ, auk þess sem að litið er sérstaklega til GRI staðalsins (Global Reporting Initiative). Á árinu 2022 var greiningar- og matsfyrirtækið Reitun fengið til að vinna UFS sjálfbærnimat á RARIK. Matið felur í sér að sjálfbærnistaða fyrirtækisins er metin út frá áhættu, stjórnun og árangri og byggir aðferðafræðin m.a. á leiðbeiningum sem gefnar eru út af NASDAQ. Matið gefur heildræna yfirsýn á því hvernig rekstraraðili stendur í sjálfbærni og hvar helstu tækifæri liggja til að gera betur. Gefin er einkunn út frá frammistöðu og hækkaði mat RARIK milli ára úr B3 í B2.

Áhættustjórnun

RARIK fylgir formlegu ferli áhættustýringar til að draga fram og stýra fjárhagslegri og ófjárhagslegri áhættu fyrirtækisins. Áhættur eru flokkaðar í fjóra meginflokka: Mannauð og starfsumhverfi, starfsemi og rekstur veitukerfa, fjármál og rekstrarumhverfi, og upplýsingaöryggi. Helstu áhættuþættir fyrirtækisins eru kortlagðir og áhrif þeirra á fjárhag, umhverfi, orðspor og mannauð metin, þær ráðstafanir sem gerðar eru skráðar og breytingum á verklagi fylgt eftir. Jafnframt hafa verið sett 26 lykilmarkmið um árangur í meginflokkum áhættustýringar RARIK. Aðgerðaráætlun RARIK í loftslagsmálum fjallar um og fylgir eftir áhættuþáttum og mótvægisáðgerðum í loftslagsmálum.

Ytri áhrifaþættir á rekstur RARIK ohf.

Covid-19 og stríðið í Úkraínu hafa valdið almennri hækkun á verði hjá birgjum og töfum á afhendingu búnaðar, sér í lagi snjallmælum og rofastöðvum. Þess utan hafði Covid-19 ekki mikil áhrif á rekstur RARIK á árinu 2022.

Félagslegir þættir

Mannréttindi

Mannréttindi skulu ávallt vera í fyrirrúmi og hvers konar ójöfnuður eða mismunun verður ekki liðin í starfsemi fyrirtækisins, hvort sem er inn á við eða út á við. Ekki er gefin út sérstök mannréttindastefna til viðbótar við þær reglur sem þegar eru til staðar og er ætlað að tryggja mannréttindi allra aðila sem koma að starfsemi RARIK, svo sem siðareglur RARIK og siðareglur birgja RARIK sem aðgengilegar eru á vef fyrirtækisins. Ákvæði RARIK um mannréttindi er auk þess að finna í samningum RARIK við birgja og verktaka. Ekki hafa komið upp mál er varða brot á mannréttindum.

Starfsmannatengd mál

RARIK er með samþykka starfsmannastefnu og jafnréttisstefnu, auk launa- og jafnlaunastefnu sem aðgengilegar eru á vef fyrirtækisins. Fyllsta jafnréttis skal ávallt gætt í starfsemi fyrirtækisins, óháð kyni. Allt starfsfólk skal njóta sömu tækifæra og kjara óháð kynferði og vera metið á eigin verðleikum. Hvers konar mismunun á forsendum kynferðis er í andstöðu við jafnréttisstefnu RARIK. RARIK er með vottað jafnlaunakerfi skv. ÍST 85:2012. Jafnréttisstjórnunarkerfi RARIK og jafnréttisáætlun styður við 5. heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um jafnrétti kynjanna.

Markmið RARIK eru að starfsfólk fyrirtækisins fái greidd jöfn laun óháð kyni og njóti sömu kjara fyrir sömu eða jafnverðmæt störf. Niðurstaða launagreininga á grunnlaunum og heildarlaunum innan samburðarhæfra starfaflokka skal sýna minna en 2,5% óútskýrðan kynbundinn launamun. Samkvæmt launagreiningu 2022 er kynbundinn launamunur grunnlauna 2,29% þar sem laun kvenna eru lægri en laun karla. Kynbundinn launamunur heildarlauna mælist samkvæmt aðhvarfsgreiningu 1,8% þar sem laun kvenna eru lægri en laun karla.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Starfsmannatengd mál, frh.:

Starfsfólk RARIK eru grunnstoð fyrirtækisins og gagnkvæm virðing og samvinna leggur bæði grunninn að árangursríku samstarfi þeirra og farsælli úrlausn verkefna. Ábyrgð á eigin verkum og fagleg vinnubrögð eru í fyrirrúmi auk þess sem öryggis skal gætt í öllum störfum. Starfsfólk skal vanda sig bæði til orða og athafna og gæta þess að samskipti einkennist af heiðarleika, umburðarlyndi og gagnkvæmri virðingu. Hvers konar einelti og mismunun er starfsfólki RARIK ekki samboðin og verður ekki liðin. RARIK gerir reglulegar vinnustaðagreiningar á vísitölu starfsánægju og hvatningu, hollustu og tryggð, auk sértækra greininga, með það að leiðarljósi að bera kennsl á það sem vel er gert og það sem betur má fara. Niðurstöðum slíkra mælinga er svo fylgt eftir með ýmsum hætti. Lágmarksviðmið RARIK um almenna starfsánægju og hvatningu er vísitalan 7,2, sem er markaðsvísitalan í þessum flokki. Niðurstaða vinnustaðagreiningar árið 2022 um viðhorf starfsfólks RARIK gagnvart starfsánægju og hvatningu gaf vísitöluna 7,1. Nokkur umbótaverkefni hafa verið sett í gang og hefur meðal annars verið tekin ákvörðun um að taka aftur upp starfsþróunarsamtöl hjá RARIK. Á árinu 2022 var jafnframt ráðinn mannauðssérfræðingur til starfa hjá RARIK.

Umhverfi

RARIK ohf. hefur samþykktar umhverfis- og loftslagsstefnur sem aðgengilegar eru á vef fyrirtækisins. Stefna RARIK er að varúð skuli sýnd í allri umgengni þegar gengið er til verka og þess gætt að valda ekki spjöllum á náttúru landsins, mannvirkjum og sögulegum minjum. Verndun umhverfisins skuli ávallt höfð í fyrirrúmi við hönnun og mat á framkvæmdum og þjónustu á vegum fyrirtækisins og hönnun og framkvæmdir skulu miða að því að valda sem minnstri röskun á umhverfinu og lífríki þess.

Á árinu 2022 var umhverfisstjórnunarkerfi RARIK skjalað til samræmis við ákvæði ISO 14000 staðalsins um umhverfisstjórnunarkerfi. Helstu umhverfisáhrif af starfsemi RARIK felast í losun gróðurhúsalofttegunda og úrgangsmyndun, auk hættu á hugsanlegri mengun af völdum olíuleka. Ekki urðu mengunarslys í starfsemi RARIK árið 2022.

Í starfsemi RARIK er tekið tillit til hagkvæmrar notkunar aðfanga, endurnýtingar efnis og tækjabúnaðar og ábyrgðar förgunar á úrgangi. Markmið fyrirtækisins er að árið 2025 verði 95% af öllu sorpi sem fellur til í starfsemi flokkað. Árið 2022 var 97% sorps sem til féll í starfsemi RARIK flokkað. Markmið RARIK í úrgangsmálum styður við 12. heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um ábyrga neyslu og framleiðslu og markmið 13 um aðgerðir í loftslagsmálum og á árinu 2022 bætti RARIK fjórða verkefni fyrirtækisins inn á verkefnalista heimsmarkmiðanna: Flokkun og endurnýting.

RARIK ásamt öðrum veitufyrirtækjum innan Samorku samþykkti breytingar á útboðsskilmálum vegna jarðstrengja árið 2022 og felur nú einn af matsþáttunum á gæði tilboða í sér mat á upplýsingum um lífferilsgreiningu vörunnar, EPD staðfestingu hennar (Environment Product Declaration), kolefnislosun þjóðanda og áætlun um samdrátt í kolefnislosun. Breytingarnar styðja við Heimsmarkmið 12 um ábyrga neyslu og framleiðslu, sem tekur meðal annars til ábyrga innkaupa.

Losun gróðurhúsalofttegunda

Markmið móðurfélags RARIK í loftslagsmálum er að kolefnislosun í umfangi 1 verði ekki meiri en 1.103 tCO₂ ígilda árið 2030. Markmiðið styður við 13. heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um aðgerðir í loftslagsmálum. Kolefnisspor RARIK er reiknað út samkvæmt skilgreiningu Greenhouse Gas Protocol og tengist það bæði beinni og óbeinni losun sem hlýst af starfsemi.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Losun gróðurhúsalofttegunda, frh.:

Móðurfélag RARIK keypti rúmlega 900 þúsund lítra af jarðefnaeldsneyti á árinu 2022, sem er um 43 þúsund lítrum meira en árið 2021. SF6 fór jafnframt af einu rofafelti hjá RARIK, samtals 3,00 kg. Kolefnislosun í umfangi 1 jókst því úr 2.427 tonnum 2021 í 2.520 tonn tCO₂ ígilda árið 2022. Aukninguna má að öllu leyti rekja til skorts á skerðanlegri raforku til R/O veitna í upphafi ársins, sem varð til þess að grípa varð til olíukyndingar í staðinn. Losun vegna R/O veitna hjá RARIK fór úr 2 tonnum árið 2021 í 726 tonn tCO₂ ígilda árið 2022, sem samsvarar losun alls bílaflota fyrirtækisins í 1 ár.

Í aðgerðaráætlun RARIK í loftslagsmálum hefur verið gert ráð fyrir því að hætta kaupum á bifreiðum knúnum jarðefnaeldsneyti frá og með árinu 2025. Stjórn RARIK samþykkti árið 2022 að flýta þessari breytingu um tvö ár og mun fyrirtækið því ekki kaupa bifreiðar sem knúnar eru jarðefnaeldsneyti frá og með árinu 2023.

Kolefnisspor Orkusölnunnar er reiknað út samkvæmt skilgreiningu Greenhouse Gas Protocol og tengist það bæði óbeinni og beinni losun sem hlýst af starfsemi. Hjá Orkusölnunni er það losun gróðurhúsalofttegunda sem tengist notkun bifreiða og tækja í rekstri Orkusölnunnar ásamt notkun olíu á varaafli virkjana. Óbein losun Orkusölnunnar samkvæmt Greenhouse Gas Protocol er af völdum notkunar rafmagns, heitu vatni, losun vegna aksturs starfsmanna á eigin bílum á vinnutíma, bílaleigubílum, flugferðum og úrgangi. Heildarlosun orkusölnunnar árið 2022 var 35,2 tonn tCO₂ ígilda. Olía á bíla og tæki vegur stærstan þátt en losun í þeim flokki var 19,7 tCO₂ ígilda og voru heildarkaup á olíu 7.330 lítrar.

Á árinu 2022 vann Orkusalan að innleiðingu á umhverfisstjórnunarstaðlinum ISO 14001 og öryggisstjórnunarstaðlinum ISO 45001 og er stefnt á vottun skv. þeim stöðlum á árinu 2023.

Aðgerðaráætlun RARIK í loftslagsmálum

Stefna RARIK er að vera traust og samfélagslega ábyrgt fyrirtæki sem er til fyrirmyndar í umhverfismálum og hefur fyrirtækið sett sér markmið um að hafa helmingað kolefnisspor sitt í umfangi 1 árið 2030 miðað við 2019. Það sem út af stendur er kolefnisjafnað með kaupum á kolefniseiningum. Aðgerðaráætlun RARIK í loftslagsmálum er rýnd og samþykkt af stjórn RARIK árlega og birt á vef fyrirtækisins og var önnur útgáfa áætlunarinnar samþykkt í júní 2022. Kolefnisspor fyrirtækisins í umfangi 1 árið 2021 var kolefnisjafnað árið 2022, ásamt kolefnisspori vegna sorps, flugs og bílaleigu starfsfólks. Helmingur kolefniseininganna var frá erlendum vottuðum aðilum og helmingur frá innlendum aðilum. Kolefnisbinding vegna kolefnislosunar árið 2022 verður að fullu í vottuðum kolefniseiningum.

Upplýsingar um árangur aðgerða eru reglulega kynntar stjórn og framkvæmdaráði, sem jafnframt samþykkja breytingar sem þarf til að áætlaður árangur náist.

Dótturfélag RARIK, Orkusalan, hefur sett sér stefnu um kolefnishlutleysi og er Orkusalan kolefnishlutlaust fyrirtæki að teknu tilliti til bindingar og má þar helst nefna skógræktarsvæði Orkusölnunnar við Skeiðsfossvirkjun. Aðgerðaráætlun Orkusölnunnar í loftslagsmálum snýst fyrst og fremst um að fylgja kolefnishlutleysi eftir frá ári til árs ásamt því að draga úr losun og auka mótvægisáðgerðir fyrirtækisins.

Ófjárhagslegir frammistöðuvísar og lykilmælikvarðar

Markmiðasetning fyrirtækisins

Markmið fyrirtækisins eru bæði fjárhagsleg, sem og tengd gæðum þjónustunnar. Stjórn RARIK setur fyrirtækinu fjárhagsleg markmið sem fram koma í áætlanagerð RARIK, auk þess að samþykkja rekstraráætlun og fjárfestingaáætlun hvers árs. Fyrirtækið er jafnframt háð ákvæðum eftirlitsaðila um þjónustu og frammistöðu og hefur sett sér markmið um kennistærðir raforku, um spennugæði til samræmis við ákvæði þar um, sem og um orkumæla í notkun. Loks má nefna markmið og áætlanir jafnlaunakerfisins, markmið um kolefnishlutleysi RARIK og um flokkun úrgangs, auk markmiða um upplýsingaöryggi.

Frammistöðuvísar RARIK í umhverfismálum eru birtir á vef fyrirtækisins.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Upplýsingagjöf

Opinber birting skal byggja á réttum og skýrum upplýsingum til viðskiptavina um þjónustu fyrirtækisins, um leið og tryggð er greið og rekjanleg leið til að afgreiða fyrirspurnir og ábendingar um það sem betur má fara og fulls trúnaðar gætt um viðskiptahagsmuni. Viðskiptavinum er tryggður réttur til úrvinnslu kvartana í reglugerð nr. 1048/2004 og hefur Orkustofnun eftirlit með framkvæmd þeirrar úrvinnslu, ásamt því að vera úrskurðaraðili í ágreiningsmálum.

Úttektir og innra eftirlit

Hjá RARIK er unnið eftir stöðluðu verklagi til að tryggja öryggi, áreiðanleika og gæði þjónustunnar.

Áreiðanleikakönnunarferli

• Öryggisstjórnun raforkuvirkja – öryggi mannvirkja, starfsfólks, almennings og umhverfis

Öryggisstjórnun raforkuvirkja er skv. lögum nr. 146/1996 og reglugerð um raforkuvirki nr. 678/2009 með áorðnum breytingum. Öryggisstjórnun RARIK er árlega tekin út af skoðunarstofu skv. ákvæðum laga þar um.

• Áreiðanleiki veitumæla – öryggi viðskiptahátta og hagsmunir neytenda

Mælifræðilegt eftirlit með orkumælum er skv. lögum nr. 91/2006 um mælingar, mæligrunna og vigtarmenn og reglugerðum nr. 1061/2008 og nr. 1062/2008 um mælifræðilegt eftirlit með raforku- og vatnsmælum. Innra eftirlit með veitumælum er árlega tekið út af skoðunarstofu skv. ákvæðum laga þar um.

• Raforkugæði – afhendingaröryggi og spennugæði

Tekið er á afhendingaröryggi og spennugæðum hjá dreifiveitum í núverandi raforkulögum og í reglugerð nr. 1048/2004 um gæði raforku og afhendingaröryggi. Stjórnun raforkugæða er reglulega tekin út af skoðunarstofu skv. ákvæðum laga þar um.

• Jafnlaunavottun – jafnrétti

Lög 150/2020 um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna kveða meðal annars á um vottun launakerfis samkvæmt ÍST 85:2012. Jafnlaunakerfi RARIK ohf. er tekið út árlega af vottunarstofu.

• Upplýsingaöryggi – réttar og tiltækar upplýsingar

Stjórnkerfi upplýsingaöryggis byggist á ISO 27001 staðlinum, auk þess að taka mið af lög nr. 78/2019 um öryggi net- og upplýsingakerfa mikilvægra innviða og reglugerð nr. 866/2020 um öryggi net- og upplýsingakerfa rekstraraðila nauðsynlegrar þjónustu. Á árinu 2022 var ákveðið að stefna að vottun stjórnkerfis upplýsingaöryggis RARIK og lauk fyrsta fasa hennar í árslok.

• Sjálfbærni – samfélagsleg ábyrgð

Sjálfbærniyfirlit RARIK tekur mið af UFS leiðbeiningum NASDAQ og alþjóðastaðlinum Global Reporting Initiative (GRI). Óháð UFS sjálfbærnimat var unnið fyrir RARIK á árinu 2022 af greiningar- og matsfyrirtækinu Reiton.

Endurskoðunarnefnd

Samkvæmt starfsreglum endurskoðunarnefndar RARIK, frá 29. september 2022, hefur nefndin m.a. eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila, sem og eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits RARIK, innri endurskoðun og áhættustýringu. Nefndin fundar reglulega og upplýsir stjórn RARIK a.m.k. tvisvar á ári um störf sín og skilar til stjórnar árlegri skýrslu, þar sem m.a. er fjallað um hugsanlega veikleika í innra eftirliti í vinnuferli við gerð reikningsskila. Árlega er jafnframt gerð innri endurskoðun hjá RARIK skv. alþjóðlegum stöðlum IIA, alþjóðasamtaka innri endurskoðenda.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Umhverfi		Einingar	2019	2020	2021	2022	Breyt. frá 2021
U1 Losun gróðurhúsalofttegunda							
U1.1	Umfang 1, móðurfélag RARIK	tCO ₂ i	2.790	2.118	2.427	2.520	3,8%
U1.2	Umfang 2, móðurfélag RARIK 1)	tCO ₂ i	180	203	637	678	6%
U1.3	Umfang 3, móðurfélag RARIK	tCO ₂ i	122	92	65	76	17%
U1.1	Umfang 1, Orkusalan	tCO ₂ i		28	31	19,7	-36%
U1.2	Umfang 2, Orkusalan	tCO ₂ i				2,6	
U1.3	Umfang 3, Orkusalan	tCO ₂ i				13	
U2 Losunarkræfni gróðurhúsalofttegunda							
U2.1	Bein losun á dreifða kílóvattstund, móðurfélag	gCO ₂ i	2,29	1,75	1,98	1,99	1%
U2.1	Losun á framleidda kílóvattstund, Orkusalan	gCO ₂ i	0,05	0,11	0,08	0,2	150%
U3 Orkunotkun							
U3.1	Bein orkunotkun: Jarðefnaeldsneyti, móðurfélag	MWst	10.036	8.285	9.115	9.577	5%
U3.2	Óbein orkunotkun: raforkunotkun móðurfélags	MWst	123.821	139.904	101.931	104.148	2%
U3.2	Óbein orkunotkun: heitavatnsnotkun, móðurfélag 2)	MWst	2.022	2.279	2.085	2.480	19%
U3.1	Jarðefnaeldsneyti, Orkusalan	MWst				69,6	
U3.2	Óbein orkunotkun: raforku/hitanotkun Orkusalan	MWst				1000	
U4 Orkukræfni							
U4.1	Aðkeypt raforka á dreifða raforku, móðurfélag	kWst	0,1	0,12	0,08	0,08	0%
U4.1	Heildarorkunotkun miðað við stöðugildi, Orkusalan	MWst				42,8	
U5 Samsetning orku							
U5.1	Endurnýjanleg orka, raforka, móðurfélag	%	93%	94%	92%	92%	0%
U5.1	Jarðefnaeldsneyti, móðurfélag	%	7%	6%	8%	8%	0%
U5.1	Endurnýjanleg orka, orkusalan	%				93%	
U5.1	Jarðefnaeldsneyti, Orkusalan	%				7%	

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Umhverfi		Einingar	2019	2020	2021	2022	Breyt. frá 2021
U6 Vatnsnotkun							
U6.1	Heildarvinnsla úr holum hitaveitna, móðurfélag	m3	2.289.493	2.310.010	3.110.282	3.322.294	7%
U6.1	Vatnsnotkun, kalt vatn, móðurfélag 3)	m3				20.905	
U6.1	Heildarvatnsnotkun, Orkusalan	m3				10.705	
U7 Umhverfisstarfsemi							
U7.1	Formleg umhverfis- og loftslagsstefna	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin
U7.2	Stefnur fyrir úrgang og endurvinnslu	Já/Nei	Nei	Nei	Já	Já	Engin
U7.3	Notast fyrirtækið við viðurkennt orkustjórnunarkerfi	Já/Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Engin
U8 Loftslagseftirlit/stjórn							
U8.1	Hefur stjórn eftirlit með og/eða stjórnar loftslagstengdri áhættu	Já/Nei	Nei	Já	Já	Já	Engin
U9 Loftslagseftirlit/stjórnendur							
U9.1	Hefur æðsta stjórnunarteymi eftirlit með og/eða stjórnar loftslagstengdri áhættu	Já/Nei	Nei	Já	Já	Já	Engin
U10 Mildun loftslagsáhættu							
U10.1	Heildarfjármagn sem fjárfest er í loftslagstengdum innviðum	Mkr.	2.091	2.580	2.564	3.012	17%
Félagslegir þættir		Einingar	2019	2020	2021	2022	Breyt. frá 2021
F1 Launahlutfall forstjóra							
F1.1	Hlutfall heildarlauna forstjóra og heildarlauna miðgildis starfsmanna, móðurfélag	X:1		1,93	2,01	2,20	0,19
F1.1	Hlutfall heildarlauna forstjóra og heildarlauna miðgildis starfsmanna, Orkusalan	X:1				1,98	
F2 Launamunur kynja							
F2.1	Launamunur kynja, hlufallslegur munur	%		2,91% konum í óhag	2,65% konum í óhag	1,86% konum í óhag	-0,79
F3 Starfsmannavelta							
F3.1	Árleg breyting starfsmanna í fullu starfi, móðurfélag	%	6,70%	10,70%	6,03%	6,25%	0,22%
F3.1	Árleg breyting starfsmanna í fullu starfi, Orkusalan	%				16,00%	

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Félagslegir þættir		Einingar	2019	2020	2021	2022	Breyt. frá 2021
F4 Kynjafjölbreytni							
F4.1	Starfsmenn - Konur - móðurfélag	%	20%	19%	19%	19%	Engin
	Starfsmenn - Karlar - móðurfélag		80%	81%	81%	81%	Engin
F4.1	Starfsmenn - Konur - Orkusalan	%			44%	44%	Engin
	Starfsmenn - Karlar - Orkusalan				56%	56%	Engin
F4.3	Stjórnendur - Konur - móðurfélag	%	20%	21%	21%	21%	Engin
	Stjórnendur - Karlar - móðurfélag		80%	79%	79%	79%	Engin
F4.3	Stjórnendur - Konur - Orkusalan	%			40%	40%	Engin
	Stjórnendur - Karlar - Orkusalan				60%	60%	Engin
F5 Hlutfall tímabundinna starfskrafta							
F5.1	Prósenta starfsmanna í hlutastarfi	%		3,60%	5,03%	5,20%	0,17%
F6 Aðgerðir gegn mismunun							
F6.1	Stefnur er varða kynferðislegt áreiti og/eða jafnrétti	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin
F7 Vinnuslysatíðni							
F7.1	Fjöldi alvarlegra slys miðað við fjölda starfsmanna	fj/fj	0,010	0,005	0,005	0,014	0,009
F8 Hnattræn heilsa og öryggi							
F8.1	Fylgir fyrirtækið starfstengdri heilsustefnu	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin
F9 Barna- og nauðungarvinna							
F9.1	Fylgir fyrirtækið stefnu gegn barna- og nauðungarvinnu	Já/Nei			Já	Já	Engin
F10 Mannréttindi							
F10.1	Fylgir fyrirtækið mannréttindastefnu	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin
Stjórnarhættir		Einingar	2019	2020	2021	2022	Breyt. frá 2021
S1 Kynjahlutfall í stjórn							
S1.1	Hlutfall kvenna í stjórn, móðurfélag	%	60%	60%	60%	60%	Engin
S1.1	Hlutfall kvenna í stjórn, Orkusalan	%				33.3%	
S2 Óhæði stjórnar							
S2.1	Bannar fyrirtækið forstjóra að sinna stjórnarformennsku	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin
S3 Kaupaukar							
S3.1	Fá framkvæmdastjórar formlegan kaupauka fyrir að ná árangri á sviði sjálfbærni	Já/Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Engin
S4 Kjarasamningar							
S4.1	Hlutfall starfsmanna fyrirtækisins sem fellur undir almenna kjarasamninga	%	100%	100%	100%	100%	Engin

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf, frh.:

Stjórnarhættir		Einingar	2019	2020	2021	2022	Breyt. frá 2021
S5 Siðareglur birgja							
S5.1	Ber seljendum/birgjum að fylgja siðareglum	Já/Nei	Nei	Nei	Já	Já	Engin
S6 Siðferði og aðgerðir gegn spillingu							
S6.1	Fylgir fyrirtækið stefnu um siðferði/aðgerðum gegn spillingu	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin
S7 Persónuvernd							
G7.1	Fylgir fyrirtækið stefnu um persónuvernd	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin
G7.2	Hefur fyrirtækið hafist handa við að fylgja GDPR reglum	Já/Nei	Já	Já	Já	Já	Engin
S8 Sjálfbæriskýrsla							
S8.1	Gefur fyrirtækið út sjálfbæriskýrslu	Já/Nei	Nei	Já - Sjálfbærni	Já - Sjálfbærni	Já - Sjálfbærni	Engin 4)
S8.2	Eru gögn um sjálfbærni að finna í skýrslugjöf til yfirvalda	Já/Nei	Nei	Já	Já	Já	Engin
S9 Starfsvenjur við upplýsingagjöf							
S9.1	Veitir fyrirtækið upplýsingar um sjálfbærni til viðurkenndra aðila með skipulögðum hætti	Já/Nei	Nei	Já	Já	Já	Engin
S9.2	Leggur fyrirtækið áherslu á tiltekin heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun	Já/Nei	Nei	Já	Já	Já	Engin 5)
S9.3	Setur fyrirtækið markmið og gefur skýrslu um framvindu heimsmarkmiða SP	Já/Nei	Nei	Já	Já	Já	Engin
S10 Gögn tekin út/sannreynd af ytri aðila							
S10.1	Er upplýsingagjöf um sjálfbærni tekin út eða sannreynd af þriðja aðila	Já/Nei	Nei	Nei	Nei	Nei	Engin 6)

U, F og S eru vísanir í atriði tengd umhverfi (Environment), félagslegum þáttum (Social) og stjórnarhátum (Governance) sem kveðið er á um í leiðbeiningum Nasdaq.

1) 100% upprunavottuð raforka

2) Aukning þar sem upplýsingar um heitavatsnotkun á starfsstöð í Reykjavík bætast við

3) Upplýsingar um mældu vatnsnotkun eru ekki fánlegar á öllu starfssvæði RARIK. Því er heildarmagn m3 vatns áætlað miðað við fjölda starfsmanna og gengið útfrá mældu magni þar sem upplýsingar um mældu notkun liggja fyrir.

4) Sjálfbærniyfirlit RARIK hefur verið birt á vefsíðu RARIK frá 2020

5) Heimasiða verkefnisins: www.heimsmarkmidin.is - einu verkefni bætt við árið 2022: Flokkun og endurnýting

6) Úttektarskýrslur eru ekki birtar opinberlega